

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

دانش

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

در طواف دل

نویسنده:

مرکز تحقیقات حج

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	در طواف دل
۷	مشخصات کتاب
۷	اشاره
۱۳	پیشگفتار
۲۰	آداب سفر
۲۹	آداب زیارت
۳۶	اذن دخول
۴۰	زیارت اول حضرت رسول (ص)
۴۶	زیارت حضرت فاطمه زهرا (س)
۵۴	زیارت ائمه بقیع (ع)
۶۰	زیارت عباس بن عبدالمطلب
۶۲	زیارت فاطمه بنت اسد علیها السلام
۶۶	زیارت جناب عقیل
۶۸	زیارت ابراهیم، فرزند رسول الله
۷۳	زیارت عمه‌های پیامبر خداصلی الله علیه و آله
۷۴	زیارت ام‌البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام
۷۵	زیارت اهل قبور
۷۸	فضیلت زیارت حضرت حمزه
۸۶	زیارت شهدای اُحد
۹۰	زیارت وداع رسول اکرم (ص)
۹۵	زیارت وداع ائمه بقیع علیهم السلام
۹۶	زیارت امین الله

- ۱۰۲ زیارت جامعه کبیره
- ۱۲۴ زیارت وارث
- ۱۳۲ دعای اشواط طواف:
- ۱۳۲ دعای دور اول:
- ۱۳۴ دعای دور دوم:
- ۱۳۵ دعای دور سوم:
- ۱۳۶ دعای دور چهارم:
- ۱۳۷ دعای دور پنجم:
- ۱۳۸ دعای دور ششم:
- ۱۳۹ دعای دور هفتم:
- ۱۴۰ دعای اشواطِ سعی دعای دور اول از صفا به مروه
- ۱۴۳ دعای دور دوم از مروه به صفا
- ۱۴۵ دعای دور سوم از صفا به مروه
- ۱۴۷ دعای دور چهارم
- ۱۵۰ دعای دور پنجم
- ۱۵۲ دعای دور ششم
- ۱۵۴ دعای دور هفتم
- ۱۵۶ زیارت حضرت اسماعیل و هاجر علیهما السلام در حجر اسماعیل
- ۱۶۰ زیارت عبدمناف جد رسول اللّٰه صلی الله علیه و آله
- ۱۶۱ زیارت عبدالمطلب جد پیامبر خدا صلی الله علیه و آله
- ۱۶۴ زیارت حضرت ابوطالب
- ۱۶۵ زیارت حضرت خدیجه بنت خویلد امّ المؤمنین واولین همسر رسول اللّٰه (ص)
- ۱۶۷ درباره مرکز

در طواف دل

مشخصات کتاب

در طواف دل / تدوین معاونت آموزش و تحقیقات بعثه مقام معظم رهبری.

مشخصات نشر: تهران: نشر مشعر، ۱۳۷۹.

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص. ۱۲ × ۸؛ س.م.

شابک: ۲۰۰۰ ریال: ۹۶۴-۶۲۹۳-۵۶-۵؛ ۲۰۰۰ ریال (چاپ سوم)؛ ۲۰۰۰ ریال (چاپ چهارم)؛ ۲۰۰۰ ریال (چاپ پنجم)؛ ۲۰۰۰ ریال (چاپ ششم)

یادداشت: چاپ سوم: پاییز ۱۳۸۰.

یادداشت: چاپ چهارم: تابستان ۱۳۸۱.

یادداشت: چاپ پنجم: ۱۳۸۱.

یادداشت: چاپ ششم: بهار ۱۳۸۲.

موضوع: زیارت‌نامه‌ها

شناسه افزوده: بعثه مقام معظم رهبری در امور حج و زیارت. معاونت آموزش و تحقیقات

رده بندی کنگره: BP۲۷۱/۴۵د/۱۳۷۹

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۷

شماره کتابشناسی ملی: م۷۹-۴۲۳۴

ص: ۱

اشاره

ص: ۷

پیشگفتار

دعا و زیارت، دو بال برای پرواز آدمیان به سوی کمال مطلق و رسیدن به قرب الهی است. هر انسانی برای دستیابی به اخلاق اسلامی، و پالایش روح خود از تیرگی گناه و معصیت و وسوسه‌های شیطانی و تقویت اراده و نیروی تفکر در خویشتن، نیاز به دعا و نیایش و مناجات با حق تعالی دارد؛ از این رو بخش عظیمی از تعالیم پیامبران، به خصوص رسول خداصلی الله علیه و آله و امامان

ص: ۸

معصوم علیهم السلام را دعا و نیایش تشکیل می‌دهد.

آن عزیزان با توجه به شناخت و معرفت وسیعی که نسبت به خداوند، و شناختی که از انسان و نیازهای انسانها دارند، حقایق دل و روح و نیازهای آدمیان را در زمینه‌های گوناگون، با زبان دعا بیان داشته‌اند.

رسول خداصلی الله علیه و آله دعا را سلاح مؤمن و ستون دین و نور آسمانها و زمین دانسته و فرموده است: «الدَّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ، وَعَمُودُ الدِّينِ وَنُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» (۱)

خداوند نیز در قرآن این بشارت را به

۱- اصول کافی، ج ۲، ص ۴۶۸

ص: ۹

بندگان خود داده است که اگر او را با اخلاص بخوانند دعاهایشان را مستجاب می‌گرداند:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿۱﴾

و هنگامی که بندگان من از تو درباره من می‌پرسند، بگو: من نزدیکم، دعای دعاکننده را به هنگامی که مرا می‌خواند پاسخ می‌گویم، پس باید دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان بیاورند، باشد که به حقیقت راه یابند.

زیارت نیز در اسلام و به خصوص در

ص: ۱۰

فرهنگ تشیع، جایگاه والا و ویژه‌ای دارد.

از یک سو معصومان علیهم السلام برای زیارت ارزش قائل شده و از سوی دیگر زائران را گرامی و ارجمند می‌شمارند، هم «مزارها» اهمیت و اعتبار خاصی دارند و هم مزارها (زیارت شونندگان) مورد تکریم و احترام فراوانند و در نتیجه زائران میهمانان مائده معنوی اولیای خدا هستند و با زیارت این شایستگی را خواهند یافت که مورد عنایت و توجه پروردگار و معصومان علیهم السلام قرار گیرند.

البته هر دعا و درخواستی از خداوند

ص: ۱۱

یکتا، مطلوب شارع مقدّس است لیکن ثواب و فضیلت دعاها و زیارت‌های رسیده از معصومان علیهم السلام به مراتب بیشتر و بالاتر است. از این رو در دعاها و زیارتهایی که از پیشوایان دینی نقل شده، در صورت صحّت سند و مدرک، می‌توان آنها را به قصد ورود خواند و اگر چنین اعتمادی وجود نداشت، نباید آنها را به معصوم نسبت داد بلکه باید به امید درک ثواب و رسیدن به پاداش الهی خواند. همچنین هر دعا و زیارت و یا عملی که برای زمان یا مکان خاصی وارد شده، اگر در غیر آن بخواند خوانده شود، لازم است

ص: ۱۲

به قصد رجاء و رسیدن به ثواب و پاداش الهی قرائت شود. لازم به ذکر است که با توجه به شرایط کنونی، چون برخی از نکات مطرح شده در زیارات امکان عمل ندارد لذا در این کتاب از ذکر آن خودداری شده است.

خداوند برای حاجیان و زائران خانه خدا و حرم نبوی و ائمه بقیع علیهم السلام شرایط زمانی و مکانی را جهت استجاب دعا فراهم ساخته است. لذا ما در این کتاب تلاش کرده‌ایم تا زیارات مربوط به مدینه منوره و برخی از ادعیه مورد نیاز زائران که معمولاً در این

ص: ۱۳

گونه اماکن خوانده می‌شود در اختیار زائران محترم قرار دهیم، طبیعی است کسانی که مایل به استفاده از ادعیه و زیارات بیشتری باشند به کتاب ادعیه و آداب حرمین مراجعه خواهند فرمود. امید است این اثر مورد استفاده واقع شده، همگان از آن بهره‌مند گردند.

ص: ۱۴

آداب سفر

آداب سفر

آداب و ادعیه سفر بسیار است، و ما در اینجا به برخی از آنها اشاره می‌کنیم:

۱- مستحب است هنگام خدا حافظی با مسافر و معانقه با او، آیات زیر خوانده شود:

«إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ»

«فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»

۲- دعای سفر: مجلسی در تحفه الزائر

ص: ۱۵

می‌فرماید: مستحب است که پیش از مسافرت غسل کند، و بگوید:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ وَعَلَىٰ مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ وَالصَّادِقِينَ عَنِ اللَّهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، اللَّهُمَّ طَهِّرْ بِهِ قَلْبِي وَأَشْرَحْ
 بِهِ صَدْرِي وَنَوِّرْ بِهِ قَبْرِي، اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لِي نُورًا وَطَهُورًا وَحِرْزًا وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَأَفْنِهِ وَعَاهِيَةٍ وَسُوءٍ مِمَّا أَخَافُ وَأَحْذَرُ، وَطَهِّرْ قَلْبِي
 وَحَوَارِجِي وَعِظَامِي وَدَمِي وَشَعْرِي وَبَشْرِي وَمُخِّي وَعَصْبِي وَمَا أَقْلَتِ الْأَرْضُ مِنِّي، اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لِي شَاهِدًا يَوْمَ حَاجَتِي وَفَقْرِي وَفَاقَتِي
 إِلَيْكَ يَا رَبَّ

ص: ۱۶

العَالَمِينَ، اَنْكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

۳- خانواده خود را جمع کند و دو رکعت نماز بگذارد، در رکعت اول حمد و سوره توحید و در رکعت دوم حمد و سوره قدر را بخواند، و بعد از نماز تسبیحات حضرت زهراء علیها السلام را بخواند، و از خداوند طلب خیر کند به این کیفیت که بگوید: «اَسْتَسْخِرُ اللّٰهَ بِرَحْمَتِهِ خَيْرَةً فِي عَافِيَةٍ»، و آیه الکرسی را بخواند، و حمد و ثنای الهی را بجا آورد، و صلوات و تحیات بر حضرت رسول و آل او

ص: ۱۷

بفرستد، و بگوید:

اللَّهُمَّ اِنِّي اسْتَوْدِعُكَ الْيَوْمَ نَفْسِي وَاهْلِي وَمَالِي وَوُلْدِي وَمَنْ كَانَ مِنِّي بِسَبِيلِ الْإِيمَانِ الشَّاهِدَ مِنْهُمْ وَالْغَائِبَ، اللَّهُمَّ احْفَظْنَا بِحِفْظِ الْإِيمَانِ
 وَاحْفَظْ عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ اجْمَعْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَلَا تَسْلُبْنَا فَضْلَكَ اَنَا إِلَيْكَ رَاغِبُونَ، اللَّهُمَّ اَنَا نَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمُنْقَلَبِ وَسُوءِ
 الْمَنْظَرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ وَالْوَالِدِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ اِنِّي اتَوَجَّهُ إِلَيْكَ هَذَا التَّوَجُّهَ طَلِبًا لِمَرْضَاتِكَ وَتَقَرُّبًا إِلَيْكَ، فَبَلِّغْنِي مَا أَوْمَلُهُ
 وَارْجُوهُ فِيكَ وَفِي أَوْلِيائِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

ص: ۱۸

۴- روایت شده که پیش از سفر سوره حمد و قل اعوذُ بِرَبِّ النَّاسِ و قل اعوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ و آیه‌الکرسی و سوره انا انزلناه فی لیلۃ القدر و این آیات آخر سوره آل عمران را بخواند:

«انَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ * الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ * رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تَدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ * رَبَّنَا

ص: ۱۹

اَنَّا سَيِّمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ * رَبَّنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ»
 پس بگوید: اَللّهُمَّ بِكَ يَصُولُ الصَّائِلُ وَيَقْدِرَتِكَ يَطُولُ الطَّائِلُ وَلَا حَوْلَ لِكُلِّ ذِي حَوْلٍ اِلَّا بِكَ وَلَا قُوَّةَ يَمْتَارُهَا ذُو قُوَّةٍ اِلَّا مِنْكَ، اسئَلُكَ بِصِيْفَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ بَرِيَّتِكَ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ وَعِثْرَتِهِ وَسِيْلَتِهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَيْهِمْ، وَاكْفِنِي شَرَّ هَذَا الْيَوْمِ وَضُرَّهُ، وَارْزُقْنِي خَيْرَهُ

ص: ۲۰

وَيُؤْمِنُهُ، وَأَقْضِ لِي فِي مُتَّصِرَاتِي بِحُسْنِ الْعَاقِبَةِ وَبُلُوغِ الْمَحَبَّةِ وَالظَّفَرِ بِالْأُمِّيَّةِ وَكِفَايَةِ الطَّاعِيَةِ الْعُورِيَّةِ وَكُلِّ ذِي قُدْرَةٍ لِي عَلَى اذِيَّةٍ، حَتَّى أَكُونَ فِي جُنَّتِهِ وَعَضِيَمِهِ مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ وَنَقْمَةٍ، وَأَبْدَلْنِي فِيهِ مِنَ الْمَخَافِ امْتِنَاناً وَمِنَ الْعَوَائِقِ فِيهِ يُسْرًا، حَتَّى لَا يُصَدِّقَ صَادًّا عَنِ الْمُرَادِ وَلَا يُحِلَّ بِي طَارِقٌ مِنْ اذَى الْعِبَادِ، أَنْكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَالْأُمُورُ إِلَيْكَ تَصِيرٌ، يَا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ.

۵- در لحظه سوار شدن بگوید: «سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ»، پس

ص: ۲۱

هفت مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

۶- قبل از مسافرت صدقه دهد پس از آن بگوید: اللَّهُمَّ إِنِّي اشْتَرَيْتُ بِهَذِهِ الصَّدَقَةِ سَيِّئَاتِي وَسَيِّئَاتِ أُمَّتِي وَسَيِّئَاتِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَمَا مَعِيَ، فَسَلِّمْ لِي وَسَلِّمْ لِي مَا مَعِيَ وَبَلِّغْ مَا مَعِيَ بِبِلَاغِكَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ.

۷- از امام صادق علیه السلام منقول است کسی که در سفر هر شب آیه الکرسی را بخواند، خود و آنچه با اوست سالم بماند.

ص: ۲۲

۸- در سفر تأکید شده که مسافر بعد از هر نماز، سی مرتبه بگوید: سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ.

۹- در سفر این دعا را بخواند تا در امان پروردگار باشد:

بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَالِىَ اللَّهُ وَفِى سَبِيلِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ إِلَيْكَ اسَلِمْتُ نَفْسِي وَإِلَيْكَ وَجْهْتُ وَجْهِي وَإِلَيْكَ فَوَضْتُ أَمْرِي، فَاحْفَظْنِي بِحِفْظِ الْإِيمَانِ مِنْ بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي وَادْفَعْ عَنِّي بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ، فَإِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.

ص: ۲۳

آداب زیارت

آداب زیارت

نخستین شرط زیارت، «ادب» است، و ادب هم در سایه معرفت و محبت پدید می‌آید. خود را در محضر رسول الله صلی الله علیه و آله دیدن، و در برابر قبور پاک امامان ایستادن، هم آدابِ ظاهری دارد، هم آدابِ باطنی. آنچه در منابع روایی مانند «بحار الأنوار» و نوشته‌های علماء درباره آداب زیارت آمده، بسیار است، و در این جا

ص: ۲۴

برخی از آن آداب را نقل می‌کنیم:

- ۱- قبل از ورود به زیارتگاه، غسل کردن باطهارت بودن و نیز مستحب است خواندن این دعا هنگام غسل زیارت: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ، اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ نُوراً وَطَهُوراً وَحِزْزاً وَشِفَاءً مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَسُقْمٍ وَأَفْهِ وَعَاهِهِ، اللَّهُمَّ طَهِّرْ بِهِ قَلْبِي، وَأَشْرِخْ بِبَهْضِدْرِي، وَسَهِّلْ لِي بِهِ أَمْرِي».
- ۲- لباس‌های پاکیزه پوشیدن و عطر و بوی خوش استعمال کردن.
- ۳- هنگام رفتن به زیارت، قدم‌های کوتاه برداشتن، با آرامش و وقار راه رفتن، با

ص: ۲۵

خضوع و خشوع آمدن، سر به زیر انداختن و به این طرف و آن طرف و بالا- نگاه نکردن، و ترک کلمات بیهوده و مخاصمه و مجادله نمودن در راه، تا رسیدن به حرم.

۴- هنگام رفتن به حرم زیارت، زبان به تسبیح و حمد خدا گشودن، و صلوات بر محمد و آل او فرستادن، و دهان را با یاد خدا و نام اهل بیت معطر ساختن.

۵- بر درگاه حرم ایستادن، و دعا خواندن، و اجازه ورود خواستن، و سعی در تحصیل رقت قلب و خشوع دل نمودن، و مقام وعظمتصاحب قبر را تصوّر نمودن، و این

ص: ۲۶

که او ما را می بیند، سخن ما را می شنود، و سلام ما را پاسخ می دهد. هرگاه رقت قلب حاصل شد و آمادگی روحی پدید آمد، در این حال وارد شود، و زیارت نماید.

۶- در وقت داخل شدن، پای راست را مقدم داشتن، و هنگام خروج از حرم پای چپ را، آن گونه که در ورود و خروج مسجد مستحب است.

۷- در برابر ضریح ایستادن و زیارت نامه خواندن.

۸- هنگام مشاهده قبر مطهر و پیش از خواندن زیارت، (آرام) اللَّهُ اکبر گفتن.

ص: ۲۷

۹- خواندن زیارت هایی که از ائمه وارد شده است.

۱۰- خواندن دو رکعت نماز زیارت در حرم مطهر، وپس از نماز، دعاهاى منقول را خواندن، و حاجت طلبیدن، و تلاوت قرآن با آرامش و ترتیل و طمأنینه، و هدیه کردن ثواب آن به روح مقدس آن معصوم.

۱۱- پرهیز از سخنان ناشایست، و کلمات لغو و بیهوده، و جدال های بی مورد در حرمها و زیارتگاهها.

۱۲- بلند نکردن بیش از انداز هصدای

ص: ۲۸

خود در نماز و زیارت؛ که مزاحم زیارت دیگران نشود.

۱۳- وداع کردن با پیامبر صلی الله علیه و آله و امام علیه السلام، هنگام بیرون آمدن از شهر (زیارت وداع این ائمه در کتاب آمده است).

۱۴- حضور قلب داشتن در تمام مراحل زیارت، و نیز توبه و استغفار و صدقه به نیازمندان و انفاق به مستحقان.

۱۵- هنگام زیارت، باید زمینه ای برای کمال روحی و رشد معنوی و تصفیه قلب انسان فراهم شود، تا زائر را در اخلاق و زندگی و عفاف و تقوا به اولیاء الله نزدیک

ص: ۲۹

سازد، و وسیله ای برای توبه، تطهیر، و تزکیه باطنی وی گردد. این جز با توفیق الهی و جز با داشتن «معرفت» و «محبت» نسبت به این بزرگواران، فراهم نمی شود. اساس ارزش زیارت هم به معرفت است، و درباره زیارت ائمه و معصومین علیهم السّلام تعبیر «عارفاً بِحَقِّهِ» اشاره به همین نکته است، و گرنه، زیارت بی معرفت، آن ثواب و کمال مطلوب را ندارد.

ص: ۳۰

اذن دخول

اذن دخول

مرحوم شیخ کفعمی فرموده: چون خواستی داخل شوی به مسجد حضرت رسولصلی الله علیه و آله یا به یکی از مشاهد مُشْرِفَه ائمه علیهم السلام پس بگو: «اللَّهُمَّ اِنِّي قَدْ وَقَفْتُ عَلَى بَابٍ مِنْ ابْوَابِ بُيُوتِ نَبِيِّكَصَلِّ لِمَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَقَدْ مَنَعَتِ النَّاسَ اَنْ يَدْخُلُوا اِلَّا بِاِذْنِهِ، فَقُلْتُ: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ اِلَّا اَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ»، اللَّهُمَّ اِنِّي اَعْتَقِدُ حُرْمَةَصَاحِبِ هَذَا الْمَشْهَدِ الشَّرِيفِ فِي

ص: ۳۱

عَيْتِهِ، كَمَا اعْتَقَدُهَا فِي حَضْرَتِهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ رَسُولَكَ وَخُلَفَاءَكَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَحْيَاءٌ عِنْدَكَ يُزُقُونَ، يَرُونَ مَقَامِي وَيَسْمَعُونَ كَلَامِي وَيَرُدُّونَ سَلَامِي، وَأَنَّكَ حَجَبْتَ عَنِّي كَلَامَهُمْ، وَفَتَحْتَ بَابَ فَهْمِي بِلَدِيدِ مُنَاجَاتِهِمْ، وَأَنِّي اسْتَأْذِنُكَ يَا رَبَّ أَوَّلًا، وَاسْتَأْذِنُ رَسُولَكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ثَانِيًا، وَاسْتَأْذِنُ خَلِيفَتَكَ الْأَمَامَ الْمَفْرُوضَ عَلَيَّ طَاعَتَهُ سَبَّسَ نَامٍ وَنَامٍ پِدَرِ آنِ اِمَامِي رَا كِه مِيخَوَاهِدِ زِيَارَتِ كِنْدِ، بِيَرِدِ، مَثَلًا اِگَرِ دَرِ زِيَارَتِ اِمَامِ حَسِينِ عَلَيْهِ السَّلَامِ اسْتِ، بَكُوِيْدِ: الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَاِگَرِ

ص: ۳۲

در زیارت امام رضا علیه السلام است بگوید: عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَ هُمَ چنین دیگر ائمه. پس بگوید:
 «وَالْمَلَائِكَةُ الْمُؤَكَّلِينَ بِهَذِهِ الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ ثَالِثًا، ءَادْخُلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ، ءَادْخُلُ يَا حُجَّجَةَ اللَّهِ، ءَادْخُلُ يَا مَلَائِكَةَ اللَّهِ الْمُقَرَّبِينَ الْمُقِيمِينَ فِي
 هَذَا الْمَشْهَدِ، فَأَذِّنْ لِي يَا مَوْلَايَ فِي الدُّخُولِ أَفْضَلَ مَا اذْنَتْ لِأَحَدٍ مِنْ أَوْلِيَاءِكَ، فَإِنْ لَمْ أَكُنْ أَهْلًا لِذَلِكَ فَانْتِ أَهْلٌ لِذَلِكَ»،

پس داخل شو، و بگو:

«بِسْمِ اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَعَلَى مِلَّةِ

ص: ۳۳

رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ».

زیارت اول حضرت رسول (ص)

زیارت اول حضرت رسول صلی الله علیه و آله
هرگاه به مدینه الرسول وارد شدی، پس از غسل زیارت و خواندن اذن دخول از درب جبرئیل داخل شو، و مُقَدِّم دار پای راست را،
سپس مقابل مرقد مطهر صد مرتبه الله اکبر بگو. آنگاه دو رکعت نماز تحیت مسجد بگذار، سپس مقابل مرقد مطهر بایست و بگو:
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ

ص: ۳۵

عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ النَّبِيِّينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَغْتَ الرِّسَالَةَ، وَأَقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَعَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصاً حَتَّى اتَيْكَ الْيَقِينُ، فَصَلَّوْا لِلَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ الطَّاهِرِينَ.

پس رو به قبله بایست و بگو:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ، وَأَنَّكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ بَلَغْتَ رِسَالَاتِ رَبِّكَ، وَنَصَحْتَ

ص: ۳۶

لَأَمَّتِكَ، وَجَاهَيْدَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَعَبَدْتَ اللَّهَ حَتَّى اتَيْكَ الْيَقِينُ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَادَّيْتِ الَّذِي عَلَيْكَ مِنَ الْحَقِّ، وَأَنَّكَ قَدْ رُوِّفَتْ بِالْمُؤْمِنِينَ، وَغَلُظَتْ عَلَى الْكَافِرِينَ، فَبَلَّغِ اللَّهَ بِكَ أَفْضَلَ شَرَفٍ مَحِلِّ الْمُكْرَمِينَ، الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي اسْتَتَقَدْنَا بِكَ مِنَ الشُّرُوكِ وَالضَّلَالَةِ، اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ صَلَوَاتِكَ وَصَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَأَنْبِيَاءِكَ الْمُرْسَلِينَ وَعِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، وَاهْلِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، وَمَنْ سَبَّحَ لَكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَآمِينِكَ وَنَجِيِّكَ

ص: ۳۷

وَحَبِيبِكَ وَصِيْفِيكَ وَخَاصِّكَ وَصِيْفُوْتِكَ وَخِيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، اللّٰهُمَّ اعْطِهِ الدَّرَجَةَ الرَّفِيْعَةَ، وَآتِهِ الْوَسِيْلَةَ مِنَ الْجَنَّةِ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا يَعْطِيْهِ بِهٖ الْاَوْلُوْنَ وَالْاٰخِرُوْنَ، اللّٰهُمَّ اَنْتَ كُنتَ: «وَلَوْ اَنْهَمُ اِذْ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللّٰهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُوْلُ لَوَجَدُوا اللّٰهَ تَوَّابًا رَّحِيْمًا»، وَاِنِّيْ اَتَيْتُكَ مُسْتَغْفِرًا تَائِبًا مِنْ ذُنُوْبِيْ، وَاِنِّيْ اَتَوَجَّهُ بِكَ اِلَى اللّٰهِ رَبِّيْ وَرَبِّكَ لِیَغْفِرَ لِيْ ذُنُوْبِيْ. وِحاجت خود را بطلب، امید است که برآورده شود ان شاءالله تعالی.

ص: ۳۸

پس صلوات مخصوص بر رسول اکرم صلی الله علیه و آله را بخوان:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا حَمَلْتَ وَحْيِكَ وَبَلَّغْتَ رِسَالَاتِكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَحَلَّ حَالَكَ، وَحَرَّمَ حَرَامَكَ، وَعَلَّمَ كِتَابَكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَقَامَ الصَّلَاةَ، وَأَتَى الزَّكَاةَ، وَدَعَا إِلَى دِينِكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا صَبَّحَ بِوَعْدِكَ، وَأَشْفَقَ مِنْ وَعْدِكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا غَفَرْتَ بِهِ الذُّنُوبَ، وَسَتَرْتَ بِهِ الْعُيُوبَ، وَفَرَّجْتَ بِهِ الْكُرُوبَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا دَفَعْتَ بِهِ الشَّقَاءَ، وَكَشَفْتَ بِهِ الْغَمَاءَ، وَاجِبْتَ

ص: ۳۹

بِهِ الدُّعَاءِ، وَنَجَّيْتْ بِهِ مِنَ الْبَلَاءِ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا رَحِمْتَ بِهِ الْعِبَادَ، وَأَخِيَّتْ بِهِ الْبِلَادَ، وَقَصَيْمْتُ بِهِ الْجَبَابِرَةَ، وَأَهْلَكْتَ بِهِ الْفِرَاعِنَةَ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا اضْغَعَفْتَ بِهِ الْأَمْوَالَ، وَأَحْرَزْتَ بِهِ مِنَ الْأَهْوَالِ، وَكَسَيْرْتَ بِهِ الْأَصْيَانَامَ، وَرَحِمْتَ بِهِ الْأَنْبَاءَ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا بَعَثْتَهُ بِخَيْرِ الْأَدْيَانِ، وَأَعَزَّزْتَ بِهِ الْإِيمَانَ، وَتَبَّرْتَ بِهِ الْأَوْثَانَ، وَعَظَّمْتَ بِهِ الْبَيْتَ الْحَرَامَ، وَصَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا.

زیارت حضرت فاطمه زهرا (س)

زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

حضرت زهرا سلام الله علیها نزد خداوند مقامی بس والا دارد، و در زیارت آن بانوی بزرگ و فداکار، پاداشی عظیم است. به نقل علامه مجلسی در «مصباح الانوار»، حضرت فاطمه سلام الله علیها فرمود: پدرم به من فرمود: هر که بر توصلوات بفرستد، خداوند متعال او را پیامرزد، و در هر جای از بهشت که باشم، او را به من ملحق سازد.

ص: ۴۱

مرحوم شیخ طوسی در «تهذیب» نوشته است: آنچه در فضیلت زیارت حضرت زهرا سلام الله علیها روایت شده، بیش از آن است که به شمار آید.

حضرت فاطمه سلام الله علیها در سال های اول بعثت به دنیا آمد، و در دامان پیامبر، بزرگ شد، و در دوران سخت رسالت رسول خداصلی الله علیه و آله به مراقبت و یاری پدر پرداخت. با علی بن ابی طالب علیه السلام ازدواج کرد، و پس از رحلت پدر بزرگوارش، به فاصله ۷۵ روز یا ۹۵ روز، دار فانی دنیا را وداع گفت.

جای دقیق قبر آن حضرت، معلوم

ص: ۴۲

نیست. برخی مدفن او را در حرم پیامبر صلی الله علیه و آله (بین قبر ومنبر) میدانند، برخی گفته‌اند در خانه خودش (کنار مرقد پیامبر) دفن شده، بعضی هم مدفن او را در بقیع و در کنار قبر ائمه علیهم السلام میدانند. آنچه بیشتر نزد اصحاب ما مطرح است، زیارت آن حضرت در روضه و کنار قبر رسول اللہ صلی الله علیه و آله است، و بهتر است که در هر سه مکان، آن حضرت را زیارت کنی. در هر یک از این مواضع سه گانه ایستادی، خطاب به آن معصومه مطهره و پاره تن پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله، بگو:

ص: ۴۳

«السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ صَفِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ امِينِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ اَفْضَلِ اَنْبِیَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَمَلَائِكَتِهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بِنْتَ خَيْرِ الْبَرِيَّةِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَخَيْرِ الْخَلْقِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُمَّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدِي شَبَابِ اَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ اَيُّهَا الشَّهِيدَةُ الصِّدِّيقَةُ،

ص: ۴۴

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرِّضِيَّةُ الْمُرَضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفَاضِلَةُ الزَّكِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْحَوْرِيَّةُ الْأَنْسِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا فَاطِمَةُ
 بِنْتُ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى بَعْلِكَ وَبَنِيكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَعَلَى رُوحِكَ وَبَدَنِكَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ مَضَيْتِ
 عَلَى بَيْتِهِ مِنْ رَبِّكَ، وَأَنَّ مَنْ سَرَكَ فَقَدْ سَرَ رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنْ جَفَاكَ فَقَدْ جَفَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَنْ قَطَعَكَ فَقَدْ قَطَعَ رَسُولَ اللَّهِ، لِأَنَّكَ بَضْعَةٌ
 مِنْهُ، وَرُوحُهُ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْهِ، كَمَا قَالَ عَلَيْهِ أَفْضَلُ سَلَامِ اللَّهِ وَأَفْضَلُ صَلَوَاتِهِ، أَشْهَدُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَنِّي رَاضٍ عَمَّنْ رَضِيَ عَنْهُ،

ص: ۴۵

سَاخَطُ عَمَّنْ سَخَطَ عَلَيْهِ، مَتَبَّرْتُ مِمَّنْ تَبَرَّاتِ مِنْهُ، مُوَالٍ لِمَنْ وَالَيْتِ، مُعَادٍ لِمَنْ عَادَيْتِ، مُبْغِضٍ لِمَنْ ابْغَضْتِ، مُحِبِّ لِمَنْ احْبَبْتِ،
وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً وَحَسِيباً وَجَازِياً وَمُثِيباً،

سپس میگویی: «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى عِبْدِكَ وَرَسُولِكَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَخَيْرِ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَصَلِّ عَلَى وَصِيِّهِ عَلِيِّ
بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَآمَامِ الْمُسْلِمِينَ، وَخَيْرِ الْوَصِيِّينَ، وَصَلِّ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَصَلِّ عَلَى سَيِّدِي
شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، الْحَسَنِ

ص: ۴۶

وَالْحُسَيْنَيْنِ، وَصَلِّ عَلَى زَيْنِ الْعَابِدِينَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنَيْنِ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بَاقِرِ عِلْمِ النَّبِيِّينَ، وَصَلِّ عَلَى الصَّادِقِ عَنِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَصَلِّ عَلَى كَازِمِ الْغَيْظِ فِي اللَّهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، وَصَلِّ عَلَى الرُّضَا عَلِيِّ بْنِ مُوسَى، وَصَلِّ عَلَى النَّقِيِّ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، وَصَلِّ عَلَى النَّقِيِّ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَصَلِّ عَلَى الزَّكِيِّ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، وَصَلِّ عَلَى الْحُجَّةِ الْقَائِمِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، اللَّهُمَّ احْيِ بِهِ الْعِدْلَ، وَامْتِ بِهِ الْجُورَ، وَزَيِّنْ بِنِقَائِهِ الْأَرْضَ، وَاطْهَرِ بِهِ دِينَكَ وَسُنَّةَ نَبِيِّكَ، حَتَّى لَا يَسْتَخْفِيَ بِشَيْءٍ مِنَ الْحَقِّ مَخَافَةً أَحَدٍ مِنَ الْخَلْقِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ

ص: ۴۷

اشیاعه واتباعه، وَاَلْمَقْبُولِينَ فِي زُمْرَةِ اَوْلِيَاءِهِ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَاَهْلِ بَيْتِهِ، الَّذِيْنَ اَذْهَبْتَ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَطَهَّرْتَ لَهُمْ
تَطْهِيراً،

سپس دو رکعت نماز بگزار، و ثواب آن را به روح منور حضرت زهرا سلام الله عليها هدیه کن.

زیارت ائمه بقیع (ع)

زیارت ائمه بقیع علیهم السلام

چون خواستی این بزرگواران را زیارت کنی آنچه در آداب زیارت ذکر شد (از غسل، طهارت، پوشیدن جامه‌های پاک و پاکیزه، استعمال بوی خوش و اذن دخول و امثال آن) اینجا نیز بجای آور، و در اذن دخول بگو:

«یا مَوَالِیَّ یا اَبْناءَ رَسولِ اللّهِ، عَبدُکُمْ وَاَبْنُ اَمَّتِکُمْ، الدَّلِیلُ بَیْنَ اَیْدِیْکُمْ، وَالْمُضَعَفُ فِی عُلُوِّ قَدْرِکُمْ، وَالْمُعْتَرِفُ بِحَقِّکُمْ، جَاءَکُمْ

ص: ۴۹

مُسْتَجِيراً بِكُمْ، قاصِداً اِلَى حَرَمِكُمْ، مُتَقَرِّباً اِلَى مَقَامِكُمْ، مُتَوَسِّلاً اِلَى اللّهِ تَعَالَى بِكُمْ، اَدْخُلْ يَا مَوْالِیَّ، اَدْخُلْ يَا اَوْلِیَاءَ اللّهِ، اَدْخُلْ يَا
 مَلَائِكَةَ اللّهِ الْمُحَدِّقِينَ بِهَذَا الْحَرَمِ، الْمُقِمِينَ بِهَذَا الْمَشْهَدِ»
 و بعد از خضوع و خشوع و رقت قلب داخل شو و بگو:
 «اللَّهُ اكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيراً، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَّاصْتِیلاً، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْفَرْدِ الصَّمِدِ، الْمَاجِدِ الْأَحَدِ، الْمُتَفَضِّلِ الْمَنَّانِ، الْمُتَطَوَّلِ
 الْحَنَّانِ، الَّذِي مَنَّ بِطَوْلِهِ، وَسَهَّلَ زِيَارَةَ سَادَاتِي بِإِحْسَانِهِ، وَلَمْ يَجْعَلْنِي عَنْ

ص: ۵۰

زِيَارَتِهِمْ مَمْنُوعًا، بَلْ تَطَوَّلَ وَمَنَحَ»

پس نزدیک قبور مقدسه ایشان برو، و پشت به قبله و رو به قبر ایشان کن، و بگو:

«السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَيُّهَا الْهُدَى، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ التَّقْوَى، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَيُّهَا الْحَجَّاجُ عَلَى اَهْلِ الدُّنْيَا، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَيُّهَا الْقَوَّامُ فِي الْبَرِيَّةِ بِالْقِسْطِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ الصَّفْوَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ آلَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ اَهْلَ النَّجْوَى، اَشْهَدُ اَنَّكُمْ قَدْ بَلَّغْتُمْ وَنَصَيْتُمْ وَصَبَرْتُمْ فِي ذَاتِ اللَّهِ، وَكَذَّبْتُمْ وَاَسِيءَ اِلَيْكُمْ فَغَفَرْتُمْ، وَاَشْهَدُ اَنَّكُمْ الْاَيُّمَةُ الرَّاشِدُونَ الْمُهْتَدُونَ، وَاَنَّ طَاعَتَكُمْ مَفْرُوضَةٌ، وَاَنَّ

ص: ۵۱

قَوْلَكُمْ الصِّدْقُ، وَأَنْتُمْ دَعَوْتُمْ فَلَمْ تُجَابُوا، وَأَمَرْتُمْ فَلَمْ تُطَاعُوا، وَأَنْتُمْ دَعَائِمُ الدِّينِ وَأَرْكَانُ الْأَرْضِ، لَمْ تَزَالُوا بِعَيْنِ اللَّهِ، يَنْسِيْكُمْ مِنْ
 اضْيَابِ كُلِّ مُطَهَّرٍ، وَيَنْقُلُكُمْ مِنْ أَرْحَامِ الْمُطَهَّرَاتِ، لَمْ تُدْنَسِيْكُمْ الْجَاهِلِيَّةُ الْجَهْلَاءُ، وَلَمْ تَشْرَكَ فِيكُمْ فَتْنُ الْأَهْوَاءِ، طَبَّتُمْ وَطَابَ مَثْبُتُكُمْ،
 مَنْ بِكُمْ عَلَيْنَا دِيَانُ الدِّينِ، فَجَعَلَكُمْ فِي بِيوتِ اذْنِ اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ، وَجَعَلْنَا عَلَيْكُمْ رَحْمَةً لَنَا وَكَفَّارَةً لِتَذُنُونَنَا، اذِ
 اخْتَارَكُمْ اللَّهُ لَنَا، وَطَيَّبَ خَلْقَنَا بِمَا مَنْ عَلَيْنَا مِنْ وِلَايَتِكُمْ، وَكُنَّا عِنْدَهُ مُسَمِّينَ بِعِلْمِكُمْ، مُعْتَرِفِينَ بِتَصَدِيقِنَا آيَاكُمْ، وَهَذَا مَقَامٌ

ص: ۵۲

مَنْ اسِيرَفَ وَاخْطَا وَاَسِيْتَكَانَ وَاَقْرَبَ بِمَا جَنَى، وَرَجَى بِمَقَامِهِ الْخِلَاصَ، وَانْ يَسِيْتَنَقِدَهُ بِكُمْ مُسِيْتَنَقِدُ الْهَلْكَى مِنَ الرَّدى، فَكُونُوا لى شُفَعَاءَ، فَتَقَدُّ وَفَدَّتْ اَلَيْكُمْ اذْ رَغَبَ عَنْكُمْ اهلُ الدُّنْيَا، وَاتَّخَذُوا آيَاتِ اللّهِ هُزُوءًا، وَاسِيْتَكَبَرُوا عَنْهَا، يَا مَنْ هُوَ قَائِمٌ لَا يَسِيهُو، وَدَائِمٌ لَا يَلْهُو، وَمُحِيطٌ بِكُلِّ شَيْءٍ، لِمَكَ الْمَنْ بِمَا وَفَّقْتَنى، وَعَرَّفْتَنى بِمَا اَقَمْتَنى عَلَيْهِ، اذْ صَدَّ عَنْهُ عِبَادُكَ وَجَهَلُوا مَعْرِفَتَهُ، وَاسِيْتَخَفُوا بِحَقِّهِ، وَمَالُوا الى سِوَاهُ، فَكَانَتْ الْمِنَّةُ مِنْكَ عَلَيَّ مَعَ اقْوَامٍ خَصَصْتَهُمْ بِمَا خَصَصْتَنى بِهِ، فَلَكَ الْحَمْدُ اذْ كُنْتُ عِنْدَكَ فى مَقَامى هَذَا مَذْكُورًا مَكْتُوبًا،

ص: ۵۳

فَلَا تَحْرِمْنِي مَا رَجَوْتُ، وَلَا تُخَيِّبْنِي فِيمَا دَعَوْتُ، بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ.

پس دعاکن از برای خود به هر چه خواهی.

به تصریح اکثر بزرگان بهترین زیارت برای ائمه بقیع همان زیارت جامعه کبیره است که در این کتاب ذکر شده است، و دارای مفاهیم عالی و بیان اوصاف و مناقب اهل بیت است.

زيارت عباس بن عبدالمطلب

زيارت عباس بن عبدالمطلب

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا يَا عَبَّاسُ يَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ الْمُصِطَفَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا الْأَمَامَ الْحَسَنَ الْمُجْتَبَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا الْأَمَامَ زَيْنَ الْعَابِدِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا الْأَمَامَ جَعْفَرَ الصَّادِقَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ وَمَعْدِنَ الرَّسَالَةِ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَأَرْضَاكُمْ أَحْسَنَ الرِّضَا، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ

ص: ۵۵

مَثُوبِكُمْ وَمَسْكَنِكُمْ وَمَحَلِّكُمْ وَمَأْوِيكُمْ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

و در مفتاح الجنات این زیارت را نقل کرده است:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ السَّقَايَةِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت فاطمه بنت اسد علیها السلام

زیارت فاطمه بنت اسد مادر امیرالمؤمنین علیهما السلام

«السَّلَامُ عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْبَاقِرِينَ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ بَعَثَهُ اللَّهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ اسَدِ الْهَاشِمِيَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الصَّادِقَةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا التَّقِيَّةُ

ص: ۵۷

النَّقِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْكَرِيمِيُّ الرِّضِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا كَافِلَهُ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَالِدَةَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ ظَهَرَتْ شَفَقَتُهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ تَرَبَّيْتُهَا لَوْلَى اللَّهِ الْأَمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى رُوحِكَ وَبَدَنِكَ الطَّاهِرَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى وَلَدِكَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ أَحْسَنُ الْكِفَالَةِ، وَأَدَّيْتَ الْأَمَانَةَ، وَاجْتَهَدْتَ فِي مَرْضَاتِ اللَّهِ، وَبَالِغْتَ فِي حِفْظِ رَسُولِ اللَّهِ، عَارِفَهُ بِحَقِّهِ، مُؤْمِنَهُ بِصِدْقِهِ، مُعْتَرِفَهُ بِنُبُوَّتِهِ، مُسْتَبْصِرَهُ بِنِعْمَتِهِ، كَافِلَهُ بِتَرْبِيَّتِهِ،

ص: ۵۸

مُشْفِقَةً عَلَى نَفْسِهِ، وَاقْفَةً عَلَى خِدْمَتِهِ، مُخْتَارَةً رِضَاءَهُ، مُؤَثَّرَةً هَوَاهُ، وَاشْهَدُ أَنَّكَ مَضَيْتِ عَلَى الْإِيمَانِ وَالتَّمَسُّكِ بِأَشْرَفِ الْأَدْيَانِ، رَاضِيَةً
 مَرْضِيَّةً، طَاهِرَةً زَكِيَّةً، تَقِيَّةً نَقِيَّةً، فَرَضِيَ اللَّهُ عَنْكَ وَارْضَاكَ، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَثَلًا لَكَ وَمَأْوِيَةً، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَانْفَعْنِي
 بَزِيَارَتِهَا، وَثَبِّتْنِي عَلَى مَحَبَّتِهَا، وَلَا تَحْرِمْنِي شَفَاعَتَهَا وَشَفَاعَةَ الْأَيْمَةِ مِنْ ذُرِّيَّتِهَا، وَارْزُقْنِي مُرَافَقَتَهَا، وَاحْشُرْنِي مَعَهَا وَمَعَ أَوْلَادِهَا الطَّاهِرِينَ،
 اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِي آيَاهَا، وَارْزُقْنِي الْعَوْدَ إِلَيْهَا أَبَدًا مَا ابْتَقَيْتَنِي، وَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَتِهَا،

ص: ۵۹

وَادْخُلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَمَدَيْكَ، اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا بِرَحْمَتِكَ عَذَابَ النَّارِ.

ص: ۶۰

زیارت جناب عقیل

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا يَا عَقِيلَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَمِّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَمِّ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَمِّ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ عَمِّ الْمُضِيِّطَفِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَخَا عَلِيٍّ الْأُمْرَتَضِيِّ، السَّلَامُ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرِ الطَّيَّارِ فِي الْجَنَانِ، وَعَلَى مَنْ حَوْلَكُمْ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمْ وَأَرْضَاكُمْ أَحْسَنَ الرِّضَا، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ

ص: ۶۱

مَنْزِلَكُمْ وَمَسْكَنَكُمْ وَمَحَلَّتْكُمْ وَمَأْوِيَكُمْ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت ابراهیم، فرزند رسول الله

زیارت ابراهیم، فرزند رسول الله صلی الله علیه و آله

«السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْهِ فِی اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نَجِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَخَاتَمِ الْمُرْسَلِينَ، وَخَيْرِهِ اللَّهُ مِنْ خَلْقِهِ فِي أَرْضِهِ وَسَمَاءِهِ، السَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَائِهِ وَرُسُلِهِ، السَّلَامُ عَلَى الشُّهَدَاءِ وَالسُّعَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرُّوحُ الزَّكِيُّ،

ص: ۶۳

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّفْسُ الشَّرِيفَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السُّلَالَةُ الطَّاهِرَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّسِيمَةُ الزَّائِكِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ خَيْرِ
 الْوَرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ النَّبِيِّ الْمُجْتَبَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْمُبْعُوثِ إِلَى كَافَّةِ الْوَرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْبَشِيرِ النَّذِيرِ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ يَا بَنَ السَّرَاحِ الْمُنِيرِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْمَيُودِ بِالْقُرْآنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْمُرْسَلِ إِلَى الْبِإِنْسِ وَالْجَانِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ
 يَا بِنَصَاحِ الرَّأْيَةِ وَالْعَلَامَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الشَّفِيعِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ مَنْ حَبَاهُ اللَّهُ بِالْكَرَامَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ

ص: ۶۴

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ اخْتَارَ اللَّهُ لَكَ دَارَ أَنْعَامِهِ قَبْلَ أَنْ يُكْتَبَ عَلَيْكَ أَحْكَامُهُ، أَوْ يُكَلِّفَكَ حَلَالَهُ وَحَرَامَهُ، فَنَقَلَكَ إِلَيْهِ طَيِّبًا زَاكِيًّا مَرْضِيًّا طَاهِرًا مِنْ كُلِّ نَجَسٍ، مُقَدَّسًا مِنْ كُلِّ دَنَسٍ، وَبَوَّأَكَ جَنَّةَ الْمَأْوَى، وَرَفَعَكَ إِلَى الدَّرَجَاتِ الْعُلَى، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ صَلَاةً تَقَرُّ بِهَا عَيْنُ رَسُولِهِ، وَتُبْلَغُهُ أَكْبَرَ مَيِّمَاتِهِ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَفْضَلِيَّةَ لِمَوَاتِكَ وَأَزْكِهَا، وَأَنْمِي بَرَكَاتِكَ وَأَوْفِيهَا، عَلَيَّ رَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَخَيْرَتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ، وَعَلَى مَنْ نَسَلَ مِنْ أَوْلَادِهِ الطَّيِّبِينَ، وَعَلَى مَنْ خَلَفَ مِنْ عِتْرَتِهِ الطَّاهِرِينَ، بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ

ص: ۶۵

الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ انِّي اسْتَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ صَفِيِّكَ، وَابْرَاهِيمَ نَجْلِ نَبِيِّكَ انْ تَجْعَلَ سَعِي بِهِمْ مَشْكُورًا، وَذَنْبِي بِهِمْ مَغْفُورًا، وَحَيَاتِي بِهِمْ سَعِيدَةً، وَعَاقِبَتِي بِهِمْ حَمِيدَةً، وَحَوَائِجِي بِهِمْ مَقْضِيَةً، وَأَفْعَالِي بِهِمْ مَرْضِيَةً، وَأُمُورِي بِهِمْ مَسْرُوعَةً، وَشُؤُنِي بِهِمْ مَحْمُودَةً، اللَّهُمَّ وَاحْسِنْ لِي التَّوْفِيقَ، وَنَفْسَ عَنِّي كُلَّ هَيْمٍ وَضَيْقٍ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنِي عِقَابِيكَ، وَامْنَحْنِي ثَوَابِيكَ، وَاسْكِنْنِي جَنَّاتِكَ، وَارْزُقْنِي رِضْوَانِكَ وَامَانِكَ، وَاشْرِكْ لِي فِيصَالِحِ دُعَائِي وَالِدِي وَوَلَدِي وَجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، إِنَّكَ

ص: ۶۶

وَلِيُّ الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ.

پس حاجت‌های خود را بخواه.

ص: ۶۷

زیارت عمّه‌های پیامبر خداصلی الله علیه و آله

السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتِي رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتِي نَبِيَّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتِي
الْمُصْطَفَى، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلِكُمَا وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ.

زیارت اُمّ البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا زَوْجَةَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُمَّ الْبَنِينَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُمَّ الْعَبَّاسِ ابْنِ اَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ اَبِي طَالِبٍ، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكَ، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلَكَ وَمَأْوِيكَ، وَرَحِمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ.

ص: ۶۹

زیارت اهل قبور

السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مِنْ أَهْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَا أَهْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، كَيْفَ وَحَيْدُكُمْ قَوْلَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مِنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، يَا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اغْفِرْ لِمَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاحْشُرْنَا فِي زُمْرَةِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلِيِّ وَلِيُّ اللَّهِ.

از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده که

ص: ۷۰

فرمود: من از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم هر کس این دعا را بخواند خداوند متعال ثواب پنجاه سال عبادت را به او عطا فرماید و گناهان پنجاه سال او و پدر و مادرش را ببخشد.

و روایت شده هنگامی که در قبرستان هستی یازده مرتبه سوره «قل هو الله أحد» را بخوان و بر اموات هدیه کن. خداوند به تعداد اموات ثواب می‌دهد.

نقل شده که رسول خدا فرمود: «اگر مؤمنی آیه الكرسي را بخواند و ثواب آن را برای اهل قبور هدیه کند، خداوند به هریک از مؤمنین می‌رساند و به خواننده آن، مقام

ص: ۷۱

شصت پیامبر می‌دهد و در مقابل هر حرفی ملکی خلق می‌کند که تا قیامت به جای او تسبیح خداوند گویند».

ص: ۷۲

فضیلت زیارت حضرت حمزه

فخر المحققین در رساله فخریه نوشته:

«مستحب است زیارت حضرت حمزه علیه السّلام و دیگر شهدای اُحد در منطقه اُحد».

از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت است هر کس مرا زیارت کند و عمویم حمزه را زیارت ننماید، مرا جفا کرده است. شیخ مفید قُدّس سرّه فرموده که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله به زیارت قبر حمزه امر میفرمود و به زیارت ایشان و شهدا اهتمام داشت. حضرت فاطمه

ص: ۷۳

سلام الله علیها پس از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله بر زیارت قبر آن بزرگوار مواظبت می نمود. و از زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله سنت شده مسلمانان به زیارت عموی گرامی آن حضرت بیایند، و در حدیث است که حضرت فاطمه علیها السلام، روزهای دوشنبه و پنجشنبه هر هفته به زیارت قبور شهداء تشریف می آورد، و می فرمود: در این جا رسول خدا صلی الله علیه و آله بود، و در این مکان مشرکین، و به نقلی دیگر در آن جا نماز می گزارد و دعا می کرد. شهدای ائمه در ضوان الله علیهم حدود هفتاد شهید می باشند که حضرت حمزه علیه السلام و عبدالله بن

ص: ۷۴

جَحْشُ وَمُصْعَبُ بْنُ عُمَيْرٍ وَعِمَارَةُ بْنُ زِيَادٍ وَشَمَّاسُ بْنُ عُثْمَانَ جَزُؤَ آثَانٍ هَسْتَنْدُ، وَچون به زیارت آن حضرت رفتی نزد قبرش میگوی:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَآلِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَيْرَ الشُّهَدَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ اللَّهِ وَاسَيِّدَ رَسُولِهِ، أَشْهَدُ
 أَنَّكَ قَدْ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَجُدْتَ بِنَفْسِكَ، وَنَصَيْحَتَ لِرَسُولِ اللَّهِ، وَكُنْتَ فِيمَا عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ رَاغِبًا، يَا أَبِي أَنْتَ وَامِّي، أَتَيْتُكَ
 مُتَقَرِّبًا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِزِيَارَتِكَ، وَمُتَقَرِّبًا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ

ص: ۷۵

عَلَيْهِ وَآلِهِ بِبَدَلِكَ، رَاغِبًا إِلَيْكَ فِي الشَّفَاعَةِ، ابْتِغَى بِزِيَارَتِكَ خَلَاصَ نَفْسِي مَتَّعُودًا بِكَ مِنْ نَارِ اسْتَحَقَّهَا مِثْلِي بِمَا جَنَيْتُ عَلَى نَفْسِي، هَارِبًا مِنْ ذُنُوبِي الَّتِي اخْتَطَبْتُهَا عَلَى ظَهْرِي، فَزِعًا إِلَيْكَ رَجَاءَ رَحْمَةِ رَبِّي، اتَّيْتُكَ مِنْ شِقْمَةٍ بَعِيدَةٍ، طَالِبًا فَكَأَنَّكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَقَدْ أَوْقَرْتُ ظَهْرِي ذُنُوبِي، وَاتَّيْتُ مَا اسْتَخَطَّ رَبِّي، وَلَمْ أَجِدْ أَحَدًا أَفْزَعُ إِلَيْهِ خَيْرًا لِي مِنْكُمْ أَهْلَ بَيْتِ الرَّحْمَةِ، فَكُنْ لِي شَفِيعًا يَوْمَ فَقْرِي وَحَاجَتِي، فَقَدْ سَرْتُ إِلَيْكَ مَحْزُونًا، وَاتَّيْتُكَ مَكْرُوبًا، وَسَكَبْتُ عَجْرَتِي عِنْدَكَ بَاكِئًا، وَصَرْتُ إِلَيْكَ مُفْرَدًا، وَأَنْتَ مِمَّنْ أَمَرَنِي اللَّهُ

ص: ۷۶

بَصَلْتِهِ، وَحَثَّيْنِي عَلَى بَرِّهِ، وَدَلَّنِي عَلَى فَضْلِهِ، وَهَدَانِي لِحُبِّهِ، وَرَعَّيْنِي فِي الْوِفَادَةِ إِلَيْهِ، وَالْهَمْنِي طَلَبَ الْحَوَائِجِ عِنْدَهُ، أَنْتُمْ أَهْلُ بَيْتٍ لَا يَشْقَى
مَنْ تَوَلَّيْكُمْ، وَلَا يَخِيبُ مَنْ اتَّيَّكُمْ، وَلَا يَخْسِرُ مَنْ يَهْوَيْكُمْ، وَلَا يَسْعُدُ مَنْ عَادِيكُمْ.

پس رو به قبله می کنی و می گویی:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، اللَّهُمَّ أَنْتَى تَعَرَّضْتُ لِرَحْمَتِكَ بِلُزُومِي لِقَبْرِ عِمِّ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، لِيَجِيرَنِي مِنْ نِقْمَتِكَ
وَسَخَطِكَ وَمَقْتِكَ فِي يَوْمٍ تَكْتُرُ فِيهِ الْأَصْوَاتُ، وَتَشْغَلُ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا قَدَّمَتْ،

ص: ۷۷

وَتُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا، فَإِنْ تَوَحَّشِنِي الْيَوْمَ فَلَا خَوْفَ عَلَيَّ وَلَا حُزْنَ، وَأَنْ تُعَاقِبَ فَمَوْلَى لَهُ الْقُدْرَةُ عَلَى عِبْدِهِ، وَلَا تُحَيِّبْنِي بَعِيدَ الْيَوْمِ، وَلَا تُصَيِّرْفَنِي بَغَيْرِ حَاجَتِي، فَقَدْ لَصِقْتُ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّكَ، وَتَقَرَّبْتُ بِهِ إِلَيْكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ وَرَجَاءِ رَحْمَتِكَ، فَتَقَبَّلْ مِنِّي، وَعُدْ بِحِلْمِكَ عَلَيَّ جَهْلِي، وَبِرَأْفَتِكَ عَلَيَّ جِنَايَةِ نَفْسِي، فَقَدْ عَظُمَ جُرْمِي، وَمَا أَخَافُ أَنْ تَظْلِمَنِي، وَلَكِنْ أَخَافُ سُوءَ الْحِسَابِ، فَأَنْظِرِ الْيَوْمَ تَقَلُّبِي عَلَى قَبْرِ عَمِّ نَبِيِّكَ، فِيهِمَا فُكِّنِي مِنَ النَّارِ، وَلَا تُحَيِّبْ سَعْيِي، وَلَا يَهُونَنَّ عَلَيْكَ ابْتِهَالِي، وَلَا تُحَجِّبَنَّ عَنكَصَوْتِي، وَلَا تَقْلِبْنِي بَغَيْرِ

ص: ۷۸

خَوَائِجِي، يَا غِيَاثَ كُلِّ مَكْرُوبٍ وَمَعْرُوفٍ، وَيَا مُفْرَجاً عَنِ الْمَلْهُوفِ الْحَيْرَانَ الْعَرِيقِ الْمُسْرِفِ عَلَى الْهَلَكَةِ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ،
 وَأَنْظُرْ إِلَيَّ نَظْرَةً لَا- أَشْقَى بَعْدَهَا ابْتِدَاءً، وَأَرْحِمْ تَضَرُّعِي وَعَيْبَتِي وَأَنْفِرَادِي، فَقَدْ رَجَوْتُ رِضَاكَ، وَتَحَرَّيْتُ الْخَيْرَ الَّذِي لَا يُعْطِيهِ أَحَدٌ
 سِوَاكَ، فَلَا- تَرُدَّ أَمَلِي، اللَّهُمَّ أَنْ تُعَاقِبَ فَمَوْلِي لَهُ الْقُدْرَةُ عَلَى عَيْدِهِ وَجَزَاءِهِ بِسُوءِ فِعْلِهِ، فَلَا- أَخِيْبِنَ الْيَوْمَ، وَلَا تَصْرِ رُفْنِي بِغَيْرِ حَاجَتِي،
 وَلَا تُخَيِّبَنَّ شُخُوصِي وَوَفَادَتِي، فَقَدْ أَنْفَدْتُ نَفَقَتِي، وَأَتَعَبْتُ بَدَنِي، وَقَطَعْتُ الْمَفَازَاتِ، وَخَلَفْتُ الْأَهْلَ وَالْمَالَ وَمَا

ص: ۷۹

خَوَّلْتَنِي، وَآتَتْهُ مَا عِنْدَكَ عَلَى نَفْسِي، وَلُدَّتْ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَتَقَرَّبْتُ بِهِ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِكَ، فَعُدَّ بِحِلْمِكَ عَلَى جَهْلِي،
وَبِرَأْفَتِكَ عَلَى ذَنْبِي، فَقَدْ عَظُمَ جُزْمِي، بِرَحْمَتِكَ يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ.

ص: ۸۰

زیارت شهدای احد

در سال سوّم هجری در شمال مدینه، در دامنه کوه احد جنگی میان مسلمانان و کفّار اتّفاق افتاد که ابتدا مسلمانان پیروز شدند، ولی در مرحله بعد در اثر تخلف عده‌ای از فرمان رهبری غافلگیر شده، و بیش از هفتاد نفر از مسلمانان شهید شدند، که حمزه سیدالشهداء یکی از آنان بود. در زیارت شهدای جنگ احد که در همان جا دفن هستند، چنین می‌گویی:

السَّلَامُ عَلَی رَسُوْلِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَی نَبِیِّ

ص: ۸۱

اللَّهُ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الشُّهَدَاءُ الْمُؤْمِنُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ
 الْإِيمَانِ وَالتَّوْحِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارَ دِينِ اللَّهِ وَأَنْصَارَ رَسُولِهِ، عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَامُ، سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ، أَشْهَدُ أَنَّ
 اللَّهَ اخْتَارَكُمْ لِدِينِهِ، وَأَصِيحْفَاكُمْ لِرَسُولِهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ قَدْ جَاهَدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، وَذَبَبْتُمْ عَنِ دِينِ اللَّهِ وَعَنْ نَبِيِّهِ، وَجَدْتُمْ بِأَنْفُسِكُمْ
 دُونَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ قُتِلْتُمْ عَلَى مِنْهَاجِ رَسُولِ اللَّهِ، فَجَزَاكُمْ اللَّهُ عَنِ نَبِيِّهِ وَعَنِ الْإِسْلَامِ وَأَهْلِهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ،

ص: ۸۲

وَعَرَفْنَا وَجُوهَهُمْ فِي مَجَلِّ رِضْوَانِهِ، وَمَوْضِعِ اِكْرَامِهِ مَعَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسُنَ اَوْلِيَتَكَ رَفِيقًا، اَشْهَدُ اَنَّكُمْ حِزْبُ اللّٰهِ، وَاَنَّ مَنْ حَارَبَكُمْ فَقَدْ حَارَبَ اللّٰهَ، وَاَنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ الْفَائِزِينَ، الَّذِينَ هُمْ اَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُزْرَقُونَ، فَعَلَى مَنْ قَتَلَكَمُ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ، اَتَيْتُكُمْ يَا اَهْلَ التَّوْحِيدِ زَائِرًا وَبِحَقِّكُمْ عَارِفًا، وَبِزِيَارَتِكُمْ اِلَى اللّٰهِ مُتَقَرِّبًا، وَبِمَا سَبَقَ مِنْ شَرِيفِ الْاَعْمَالِ، وَمَرْضَى الْاَفْعَالِ عَالِمًا، فَعَلَيْكُمْ سَلَامُ اللّٰهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَكَاتُهُ، وَعَلَى مَنْ قَتَلَكَمُ لَعْنَةُ اللّٰهِ وَغَضَبُهُ وَسَخَطُهُ، اَللّٰهُمَّ

ص: ۸۳

انْفَعِنِي بِزِيَارَتِهِمْ، وَبَتِّي عَلَى قَصْدِهِمْ، وَتَوَفِّي عَلَى مَا تَوَفَّيْتَهُمْ عَلَيْهِ، وَاجْمَع بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فِي مُسَدِّتَقَرِّ دَارِ رَحْمَتِكَ، اَشْهَدُ اَنَّكُمْ لَنَا فَرَطٌ،
وَنَحْنُ بِكُمْ لَاحِقُونَ.

ومی خوانی سوره «أَنَا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ» را آنچه می توانی.

زیارت وداع رسول اکرم (ص)

زیارت وداع رسول اکرم صلی الله علیه و آله
هرگاه خواستی از مدینه بیرون آیی غُسل کن، و برو نزد قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله، و عمل کن آنچه را قبلاً انجام میدادی، پس
وداع کن آن حضرت را، و بگو:
«السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، اسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ وَاسْتَرْعِيكَ وَأَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ، آمَنْتُ بِاللَّهِ وَبِمَا جِئْتَ بِهِ وَدَلَّلْتَ عَلَيْهِ، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ
العَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَةِ قَبْرِ نَبِيِّكَ، فَإِنْ تَوَفَّيْتَنِي قَبْلَ ذَلِكَ فَأِنِّي أَشْهَدُ فِي مَمَاتِي عَلَى

ص: ۸۵

ما شَهِدْتُ عَلَيْهِ فِي حَيَاتِي، اِنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ، وَاَنْ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ»،
 و حضرت تصادق علیه السلام در وداع قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله به یونس بن یعقوب فرموده که بگو: «صَلِّ عَلَى اللَّهِ عَلَيْكَ، السَّلَامُ
 عَلَيْكَ، لَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ تَسْلِيمِي عَلَيْكَ»

و به صورتی دیگر گفته‌اند: هر گاه خواستی از مدینه منوره خارج شوی، پس از اتمام کلیه اعمال غسل کن، و پاک ترین لباسهایت را
 بپوش، و به زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله مُشَرَّف شو، و به آنچه قبلاً گفته شد

ص: ۸۶

زیارت کن، سپس در وداع آن حضرت بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبَشِيرُ النَّذِيرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السِّرَاجُ الْمُنِيرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّفِيرُ بَيْنَ اللَّهِ وَبَيْنَ خَلْقِهِ، اشْهَدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْأَصْيَالِ الشَّامِخَةِ وَالْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ، لَمْ تُنَجِّسْكَ الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسَتِهَا، وَلَمْ تُلْبَسْكَ مِنْ مَيِّدَلِهَمَاتِ ثِيَابِهَا، وَاشْهَدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكَ وَبِالْأَيْمَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِكَ، أَعْلَامِ الْهُدَى، وَالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى، وَالْحُجَّةِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا، اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ

ص: ۸۷

زِيَارَةُ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَأَنْ تُوَفِّيْتَنِي فَأُنِيَ أَشْهَدُ فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشْهَدُ عَلَيْهِ فِي حَيَاتِي، إِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَخَدَّكَ
لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، وَأَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ، أَوْلِيَاؤُكَ وَأَنْصَارُكَ وَحُجَجُكَ عَلَى خَلْقِكَ، وَخُلَفَاؤُكَ فِي
عِبَادِكَ وَأَعْلَامِكَ فِي بِلَادِكَ، وَخُرَّانُ عِلْمِكَ، وَحَفَظَةُ سِتْرِكَ، وَتَرَاجِمُهُ وَحِيكَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَلِّغْ رُوحَ نَبِيِّكَ
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، فِي سَاعَتِي هَذِهِ وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ تَحْيِيَّةً مِنِّي وَسَلَامًا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

ص: ۸۸

وبگو: اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلُهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَةِ قَبْرِ نَبِيِّكَ، فَإِنْ تَوَفَّيْتَنِي قَبْلَ ذَلِكَ، فَإِنِّي أَشْهَدُ فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشْهَدُ عَلَيْهِ فِي حَيَاتِي، أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، وَأَنَّكَ قَدِ اخْتَرْتَهُ مِنْ خَلْقِكَ، ثُمَّ اخْتَرْتَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ الْأَيْمَةِ الطَّاهِرِينَ، الَّذِينَ أَذْهَبَتْ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَطَهَّرْتَهُمْ تَطْهِيرًا، فَأَحْشُرْنَا مَعَهُمْ، وَفِي زُمْرَتِهِمْ، وَتَحْتَ لِوَاءِهِمْ، وَلَا تَفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ، لَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ تَسْلِيمِي عَلَيْكَ.

زیارت وداع ائمه بقیع علیهم السلام

مرحوم شیخ طوسی و سید ابن طاوس گفته‌اند که چون خواستی ائمه بقیع را وداع کنی، بگو: السَّلَامُ عَلَیْكُمْ اَیْمَةَ الْهُدَى وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ، اسْتَوْدِعُكُمْ اللَّهُ وَأَقْرَأُ عَلَیْكُمْ السَّلَامَ، آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَبِمَا جِئْتُمْ بِهِ وَدَلَّلْتُمْ عَلَیْهِ، اللَّهُمَّ فَاکْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ. پس دعا بسیار کن، واز خدا سؤال کن که بار دیگر تو را به زیارت ایشان برگرداند، واین آخرین عهد زیارت تو نباشد.

زیارت امین الله

یکی از زیارت‌های بسیار معروف و معتبر است که در کتاب‌های زیارات روایت شده است. مرحوم علامه مجلسی آن را از نظر متن و سند از بهترین زیارات دانسته که مناسب است در همه حرم‌ها و مزارهای ائمه علیهم السلام بر آن مداومت شود. این زیارت، هم از زیارت‌های مطلقه محسوب می‌شود که در هر وقت می‌توان خواند، هم از زیارت‌های مخصوصه روز غدیر خم است، و هم از زیارات جامعه‌ای

ص: ۹۱

است که در همه حرم‌های مقدّس ائمه علیهم السلام خوانده می‌شود. محتوایی عرفانی و سراسر شور و اشتیاق به قرب الهی دارد. کیفیت آن چنان است که به سندهای معتبر روایت شده از جابر از امام محمد باقر علیه السلام که امام زین العابدین علیه السلام به زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام آمد، و نزد قبر آن حضرت ایستاد، و گریست، و گفت:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا امِينَ اللّٰهِ فِي اَرْضِهِ وَحُجَّتُهُ عَلٰى عِبَادِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا اميرَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١﴾، اَشْهَدُ اَنَّكَ جَاهَدْتَ فِي اللّٰهِ

۱- اگر قصد زیارت امام دیگری جز حضرت علی علیه السلام را داری بجای «یا امیر المؤمنین» اسم آن امام مورد نظر آورده شود مثلاً در زیارت امام رضا علیه السلام گفته شود «یا علی بن موسی الرضا»

ص: ۹۲

حَقَّ جِهَادِهِ، وَعَمِلَتْ بِكِتَابِهِ، وَأَتَّبَعَتْ سُنْنَ نَبِيِّهِ، صِلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، حَتَّى دَعَاكَ اللَّهُ إِلَى جِوَارِهِ، فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ، وَالزَّمَّ اَعْدَائَكَ
الْحُجَّةَ مَعَ مَالِكَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَةِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ، اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِي مُطْمَئِنَّةً بِقَدْرِكَ، رَاضِيَةً بِقَضَائِكَ، مُوَلَّعَةً بِذِكْرِكَ وَدُعَائِكَ،
مُحِبَّةً لِصَفْوَةِ اَوْلِيَائِكَ، مَحْبُوبَةً فِي اَرْضِكَ وَسَمَاوَاتِكَ، صَابِرَةً عَلَى نُزُولِ بَلَائِكَ، شَاكِرَةً لِفَوَاضِلِ نِعْمَائِكَ،

ص: ۹۳

ذَاكِرَةً لِّسَوَابِغِ آلَانِكَ، مُشْتَاقَةً إِلَى فَرْحِهِ لِقَائِكَ، مُتَرَوِّدَةً التَّقْوَى لِيَوْمِ جَزَائِكَ، مُسْتَتَنَّةً بِسُنَنِ أَوْلِيَائِكَ، مُفَارِقَةً لِأَخْلَاقِ اِعْدَائِكَ، مَشْغُولَةً
عَنِ الدُّنْيَا بِحَمْدِكَ وَتَنَائِكَ.

* پس امام سجاد علیه السلام فرمود:

اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْبِتِينَ إِلَيْكَ وَالْهَيْهَاتُ، وَسَيْبِلَ الرَّاعِيْنَ إِلَيْكَ شَارِعِيَّةً، وَأَعْلَامَ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَةً، وَأَفْتِدَةَ الْعَارِفِينَ مِنْكَ فَارِعِيَّةً،
وَأَصْوَاتَ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صَاعِدَةً، وَأَبْوَابَ الْجَابَةِ لَهُمْ مُفْتَتِحَةً، وَدَعْوَةَ مَنْ نَجَاكَ مُسْتَجَابَةً، وَتَوْبَةَ مَنْ أَنَابَ إِلَيْكَ

ص: ۹۴

مَقْبُولَةً، وَعَبْرَةً مَنْ بَكَى مِنْ خَوْفِكَ مَرْحُومَةً، وَالْإِغَاثَةَ لِمَنْ اسْتَيْغَاثَ بِكَ مَوْجُودَةً، وَالْإِعَانَةَ لِمَنْ اسْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَةً، وَعِدَاتِكَ لِعِبَادِكَ
 مُنْجِرَةً، وَزَلَلَ مِنْ اسْتِقَالِكَ مُقَالَهُ، وَأَعْمَالَ الْعَامِلِينَ لَدَيْكَ مَحْفُوظَةً، وَأَرْزَاقَكَ إِلَى الْخَلَائِقِ مِنْ لَدُنْكَ نَازِلَةً، وَعَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ
 وَاصِلَةً، وَذُنُوبَ الْمُسِيئِينَ مَغْفُورَةً، وَحَوَائِجَ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضِيَةً، وَجَوَائِزَ السَّائِلِينَ عِنْدَكَ مُوفَّرَةً، وَعَوَائِدَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَةً، وَمَوَائِدَ
 الْمُسْتَطْعِمِينَ مُعَدَّةً، وَمَنَاهِلَ الظَّمَاءِ مُتْرَعَةً، اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِي، وَأَقْبَلْ ثَنَائِي، وَاجْمَعْ بَيْنِي

ص: ۹۵

وَبَيْنَ أَوْلِيَانِي، بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلِيِّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ، أَنْكَ وَلِيُّ نَعْمَائِي، وَمُنْتَهَى مُنَايَ، وَغَايَةُ رَجَائِي فِي مُنْقَلَبِي وَمَثْوَايَ.

و در کامل الزیارات بعد از زیارت این جملات آمده است:

أَنْتَ الْهَيَّ وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اغْفِرْ لَأَوْلِيَائِنَا، وَكُفِّ عَنَّا اَعْيَادِنَا، وَاشْغَلْهُمْ عَنِّ اِذَانَنَا، وَاطْهَرِ كَلِمَةَ الْحَقِّ، وَاجْعَلْهَا الْعُلْيَا، وَادْحِضْ كَلِمَةَ الْبَاطِلِ، وَاجْعَلْهَا السُّفْلَى، أَنْكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

زیارت جامعه کبیره

زیارت جامعه، زیارتی است که به خاطر جامع بودن مطالب و تعبیرها و صفات و خصوصیات امامان علیهم السلام که در آن بیان شده، جامعیت خاصی دارد، و می‌توان هر یک از امامان و معصومین را با آن زیارت کرد. نمونه‌های متعددی به عنوان زیارت جامعه در کتاب‌ها آمده است، که «زیارت جامعه کبیره» مفصل‌تر و جامع‌تر از همه است، و یک دوره «امام شناسی» به حساب می‌آید. صفات و فضایل و ویژگی‌های ائمه

ص: ۹۷

معصومین علیهم السلام در این زیارت گردآمده، و کتاب‌های متعددی هم در شرح آن نوشته شده است. زائری که با معرفت و از روی بصیرت این زیارت را با توجه به معنایش در کنار قبور ائمه بخواند، نوعی مرور بر اعتقادات و باورها و تجدید میثاق با اولیاء دین کرده است.

شیخ صدوق در «فقیه» و «عیون» روایت کرده از موسی بن عبدالله نخعی، که گفت: به حضرت امام علی النقی علیه السلام عرض کردم: یا بن رسول الله، مرا تعلیم فرما زیارتی با بلاغت که کامل باشد، که هرگاه خواستم

ص: ۹۸

زیارت کنم یکی از شما را، آن را بخوانم فرمود: چون به درگاه رسیدی بایست، و شهادتین را بگو، یعنی بگو:

«أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ عِبْدُهُ وَرَسُولُهُ»، و با حال غسل باشی، و چون داخل حرم شوی و قبر را ببینی بایست، و سی مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو، پس با دل و تنی آرام اندکی راه برو، و گام‌ها را نزدیک یکدیگر بگذار، پس بایست، و سی مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو، پس نزدیک قبر مُطَهَّر برو، و چهل مرتبه «اللَّهُ أَكْبَرُ» بگو تا صد تکبیر تمام

ص: ۹۹

شود، پس بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ النَّبُوَّةِ، وَمَوْضِعِ الرَّسَالَةِ، وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ، وَمَهْبِطِ الْوَحْيِ، وَمَعِيدِنَ الرَّحْمَةِ، وَخَزَانَ الْعِلْمِ، وَمُنْتَهَى الْجِلْمِ،
 وَأَصُولَ الْكَرَمِ، وَقَادَةَ الْأَمَمِ، وَأَوْلِيَاءَ النَّعْمِ، وَعَنَاصِرَ الْمَأْبُرَارِ، وَدَعَائِمَ الْأَخْيَارِ، وَسَائِدَةَ الْعِبَادِ، وَأَزْكَانَ الْبِلَادِ، وَأَبْوَابَ الْإِيمَانِ، وَأَمْنَاءَ
 الرَّحْمَنِ، وَسِيْلَةَ النَّبِيِّينَ، وَصَفْوَةَ الْمُرْسَلِينَ، وَعِثْرَةَ خَيْرِهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتَهُ، السَّلَامُ عَلَى إِيْمَةِ الْهُدَى، وَمَصَابِيحِ الدُّجَى،
 وَأَعْلَامِ التَّقَى، وَذَوَى النَّهْيِ، وَأَوْلَى الْجَحَى،

ص: ۱۰۰

وَكَهْفِ الْوَرَى، وَوَرْتَهُ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمَثَلِ الْأَعْلَى، وَالِدَّعْوَةَ الْحُسَيْنِي، وَحُجَّجِ اللَّهِ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَالْأُولَى، وَرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَكَاتِهِ،
السَّلَامُ عَلَى مَحَالِّ مَعْرِفَةِ اللَّهِ، وَمَسَاكِينِ بَرَكَتِهِ اللَّهِ، وَمَعَادِنِ حِكْمَتِهِ اللَّهِ، وَحَفَظَةِ سِرِّ اللَّهِ، وَحَمَلَةِ كِتَابِ اللَّهِ، وَأَوْصِيَاءِ نَبِيِّ اللَّهِ، وَذُرِّيَّةِ
رَسُولِ اللَّهِ، صَيَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَرَحْمَتُهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الدُّعَاءِ إِلَى اللَّهِ، وَالْمَادِلَاءِ عَلَى مَرْضَاةِ اللَّهِ، وَالْمُسْتَقْرِّينَ فِي أَمْرِ اللَّهِ،
وَالْتَّامِينَ فِي مَحَبَّةِ اللَّهِ، وَالْمُخْلِصِينَ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ، وَالْمُظْهِرِينَ لِأَمْرِ اللَّهِ وَنَهْيِهِ، وَعِبَادِهِ الْمُكْرَمِينَ

ص: ۱۰۱

الَّذِينَ لَا- يَشِيبُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ الدُّعَاءِ، وَالْقَادَةِ الْهُدَاةِ وَالسَّادَةِ الْوُلَاةِ، وَالذَّادَةَ
 الْحُمَاءِ، وَأَهْلَ الذُّكْرِ، وَأَوْلَى الْأَمْرِ، وَبَقِيَّةَ اللَّهِ وَخَيْرَتِهِ وَحَزْبِهِ، وَعَيْبَةَ عِلْمِهِ وَحُجَّتِهِ وَصِرَاطِهِ وَنُورِهِ وَبُرْهَانِهِ، وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنْ
 لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، كَمَا شَهِدَ اللَّهُ لِنَفْسِهِ وَشَهِدَتْ لَهُ مَلَائِكَتُهُ وَأَوْلُوا الْعِلْمِ مِنْ خَلْقِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ
 مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُنْتَجَبُ، وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى، أَرْسَلَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ، لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ

ص: ۱۰۲

الْمُشْرِكُونَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمْ الْأَيْمَةُ الرَّاشِدُونَ الْمَهْدِيُّونَ، الْمَعْصُومُونَ الْمَكْرُمُونَ الْمُقَرَّبُونَ، الْمُتَّقُونَ الصَّادِقُونَ الْمُصِطَفَوْنَ، الْمُطِيعُونَ لِلَّهِ، الْقَوَامُونَ بِأَمْرِهِ، الْعَامِلُونَ بِرَأْدَتِهِ، الْفَائِزُونَ بِكَرَامَتِهِ، اصْطِطَفَاكُمْ بِعِلْمِهِ، وَارْتَضَاكُمْ لِغَيْبِهِ، وَاخْتَارَكُمْ لِسِرِّهِ، وَاجْتَبَاكُمْ بِقُدْرَتِهِ، وَاعَزَّكُمْ بِهُدَاهُ، وَخَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ، وَأَنْتَجَبُكُمْ لِتُورِهِ، وَأَيَّدَكُمْ بِرُوحِهِ، وَرَضِيَ بِكُمْ خُلَفَاءَ فِي أَرْضِهِ، وَحَجَّجَاكُمْ عَلَى بَرِّيَّتِهِ وَأَنْصَارًا لِدِينِهِ، وَحَفَظَهُ لِسِرِّهِ، وَخَزَنَهُ لِعِلْمِهِ، وَمُسْتَوْدَعًا لِحِكْمَتِهِ، وَتَرَاجِمَةً لِرُوحِيهِ، وَارْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ، وَشُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ،

ص: ۱۰۳

وَاعْلَاماً لِعِبَادِهِ، وَمَنَاراً فِي بِلَادِهِ، وَادِلَاءَ عَلِيصَةِ رَاطِهِ، عَصِيَمَكُمُ اللّهُ مِنَ الزَّلَلِ، وَآمَنَكُمُ مِنَ الْفِتَنِ، وَطَهَّرَكُمُ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَذْهَبَ عَنْكُمُ الرَّجْسَ وَطَهَّرَكُمُ تَطْهِيراً، فَعَظَّمْتُمْ جَلَالَهُ، وَكَبَّرْتُمْ شَأْنَهُ، وَمَجَّدْتُمْ كَرَمَهُ، وَادَّمْتُمْ ذِكْرَهُ، وَوَكَّدْتُمْ مِيثَاقَهُ، وَاحْكَمْتُمْ عَقْدَ طَاعَتِهِ، وَنَصَحْتُمْ لَهُ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَدَعَوْتُمْ إِلَى سَبِيلِهِ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ، وَبَدَلْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فِي مَرْضَاتِهِ، وَصَبَرْتُمْ عَلَى مَا أَصَابَكُمْ فِي جَنْبِهِ، وَاقَمْتُمْ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَجَاهَدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّى

ص: ۱۰۴

اعلنتم دَعْوَتَهُ، وَبَيَّنْتُمْ فَرَائِضَهُ، وَاقَمْتُمْ حُدُودَهُ، وَنَشَرْتُمْ سَرَائِعَ احْكَامِهِ، وَسَيَّنْتُمْ سُنَّتَهُ، وَصَرَّوْتُمْ فِي ذَلِكُمْ مِنْهُ اِلَى الرِّضَا، وَسَلَّمْتُمْ لَهٗ
 الْقَضَاءَ، وَصَدَّقْتُمْ مِنْ رُسُلِهِ مَنْ مَضَى، فَالزَّاعِبُ عَنْكُمْ مَارِقٌ، وَاللَّازِمُ لَكُمْ لَاحِقٌ، وَالْمَقْصَرُ فِي حَقِّكُمْ زَاهِقٌ، وَالْحَقُّ مَعَكُمْ وَفِيكُمْ وَمِنْكُمْ
 وَالْيُكُومُ، وَأَنْتُمْ اَهْلُهُ وَمَعِيدُهُ، وَمِيرَاثُ النُّبُوَّةِ عِنْدَكُمْ، وَايَابُ الْخَلْقِ اِلَيْكُمْ، وَحِسَابُهُمْ عَلَيْكُمْ، وَفَضْلُ الْخِطَابِ عِنْدَكُمْ، وَآيَاتُ اللّٰهِ لَدَيْكُمْ،
 وَعَزَائِمُهُ فِيكُمْ، وَنُورُهُ وَبُرْهَانُهُ عِنْدَكُمْ، وَامْرُؤُ الْيُكُومِ، مَنْ وَالَاكُمْ فَقَدْ وَالَى اللّٰهَ، وَمَنْ عَادَاكُمْ

ص: ۱۰۵

فَقَدْ عَادَ اللَّهُ، وَمَنْ أَحْبَبَكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهُ، وَمَنْ ابْغَضَكُمْ فَقَدْ ابْغَضَ اللَّهُ، وَمَنْ ابْغَضَكُمْ بِكُمْ فَقَدْ ابْغَضَ بِاللَّهِ، انْتُمْ [السَّبِيلُ الْأَعْظَمُ] وَالصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ، وَشُهَدَاءُ دَارِ الْفَنَاءِ، وَشُفَعَاءُ دَارِ الْبَقَاءِ، وَالرَّحِمَةُ الْمُؤْصُولَةُ، وَالْآيَةُ الْمَخْزُونَةُ، وَالْأَمَانَةُ الْمَحْفُوظَةُ، وَالْبَابُ الْمُبْتَلَى بِهِ النَّاسُ، مَنْ اتَّيَبَكُمْ نَجَى، وَمَنْ لَمْ يَأْتِكُمْ هَلَكَ، أَلَى اللَّهِ تَدْعُونَ، وَعَلَيْهِ تَدُلُّونَ، وَبِهِ تُؤْمِنُونَ، وَلَهُ تُسَلِّمُونَ، وَبِأَمْرِهِ تَعْمَلُونَ، وَالْأَسْبَابُ تَرْشِدُونَ، وَبِقَوْلِهِ تَحْكُمُونَ، سَعَدَ مَنْ وَالَاكُمْ، وَهَلَكَ مَنْ عَادَاكُمْ، وَخَابَ مَنْ جَحَدَكُمْ، وَضَلَّ

ص: ۱۰۶

مَنْ فَارَقَكُمْ، وَفَازَ مَنْ تَمَسَّكَ بِكُمْ، وَامِنَ مَنْ لَجَا إِلَيْكُمْ، وَسَلِمَ مَنْصِيَةً لَكُمْ، وَهُدِيَ مَنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ، مَنْ اتَّبَعَكُمْ فَالْجَنَّةُ مَأْوِيهِ، وَمَنْ خَالَفَكُمْ فَالنَّارُ مَثْوِيهِ، وَمَنْ جَحَدَكُمْ كَافِرٌ، وَمَنْ حَارَبَكُمْ مُشْرِكٌ، وَمَنْ رَدَّ عَلَيْكُمْ فِي اسْفَلِ دَرَكٍ مِنَ الْجَحِيمِ، أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا سَابِقٌ لَكُمْ فِي مَا مَضَى، وَجَارٍ لَكُمْ فِي مَا بَقِيَ، وَأَنَّ أَرْوَاحَكُمْ وَنُورَكُمْ وَطِينَتَكُمْ وَاحِدَةٌ، طَابَتْ وَطَهَّرَتْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ، خَلَقَكُمْ اللَّهُ أَنْوَارًا، فَجَعَلَكُمْ بَعْرَ شِهِ مُحَدِّقِينَ حَتَّى مَنْ عَلَيْنَا بِكُمْ، فَجَعَلَكُمْ فِي بُيُوتِ اذْنِ اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذَكَّرَ فِيهَا اسْمُهُ، وَجَعَلْصَلَوَاتَنَا

ص: ۱۰۷

عَلَيْكُمْ وَمَا خَصَّنَا بِهِ مِنْ وِلَايَتِكُمْ، طَيِّبًا لِحُلُقِنَا وَطَهَارَةً لِنَفْسِنَا، وَتَزَكِيَّةً لَنَا وَكَفَارَةً لِدُنُوبِنَا، فَكُنَّا عِنْدَهُ مُسَلِّمِينَ، بِفَضْلِكُمْ وَمَعْرُوفِينَ،
 بِتَصَدِيقِنَا يَاكُمْ، فَبَلَغَ اللَّهُ بِكُمْ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكْرَمِينَ، وَأَعْلَى مَنَازِلِ الْمُقَرَّبِينَ، وَارْفَعَ دَرَجَاتِ الْمُرْسَلِينَ، حَيْثُ لَا يَلْحَقُهُ لَاحِقٌ، وَلَا يَفُوقُهُ
 فَائِقٌ، وَلَا يَسْبِقُهُ سَابِقٌ، وَلَا يَطْمَعُ فِي ادْرَاكِهِ طَامِعٌ، حَتَّى لَا يَبْقَى مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَلَا صَدِيقٌ وَلَا شَهِيدٌ، وَلَا عَالِمٌ وَلَا جَاهِلٌ،
 وَلَا دَنِيٌّ وَلَا فَاضِلٌ، وَلَا مُؤْمِنٌ صَالِحٌ، وَلَا فَاجِرٌ طَالِحٌ، وَلَا جَبَّارٌ عَنِيدٌ، وَلَا شَيْطَانٌ مَرِيدٌ،

ص: ۱۰۸

وَلَا خَلْقَ فِيمَا بَيْنَ ذَلِكَ شَهِيدٌ، أَلَّا عَرَفَهُمْ جَلَالَهُ أَمْرِكُمْ، وَعِظَمَ خَطَرِكُمْ، وَكِبَرَ شَأْنِكُمْ، وَتَمَامَ نُورِكُمْ، وَصِدْقَ مَقَاعِدِكُمْ، وَثَبَاتَ مَقَامِكُمْ، وَشَرَفَ مَحَلِّكُمْ وَمَنْزِلَتِكُمْ عِنْدَهُ، وَكَرَامَتِكُمْ عَلَيْهِ وَخَاصَّتِكُمْ لَدَيْهِ، وَقُرْبَ مَنْزِلَتِكُمْ مِنْهُ، يَا بِي أَنْتُمْ وَأَهْلِي وَمَالِي وَاشِيرَتِي، أَشْهَدُ اللَّهَ وَأَشْهَدُكُمْ، أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ وَبِمَا آمَنْتُمْ بِهِ، كَافِرٌ بَعْدُوكُمْ وَبِمَا كَفَرْتُمْ بِهِ، مُسْتَبْصِرٌ بِشَأْنِكُمْ وَبِضَلَالِهِ مَنْ خَالَفَكُمْ، مُوَالٍ لَكُمْ وَلِأَوْلِيَائِكُمْ، مُبْغِضٌ لِأَعْدَائِكُمْ، وَمُعَادٍ لَهُمْ، سَلِمَ لِمَنْ سَالَمَكُمْ، وَحَزِبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ، مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ، مُبْطِلٌ

ص: ۱۰۹

لِما اَبْطَلْتُمْ، مُطِيعٌ لَكُمْ عَارِفٌ بِحَقِّكُمْ، مُقَرَّرٌ بِفَضْلِكُمْ مُخْتَمِلٌ لِعِلْمِكُمْ، مُحْتَجِبٌ بِذِمَّتِكُمْ، مُعْتَرِفٌ بِكُمْ، مُؤْمِنٌ بِاِيَابِكُمْ، مُصَدِّقٌ بِرَجْعَتِكُمْ، مُنْتَظِرٌ لِامْرِكُمْ، مُرْتَقِبٌ لِسُدُولَتِكُمْ، آخِذٌ بِقَوْلِكُمْ، عَامِلٌ بِامْرِكُمْ، مُسْتَجِيرٌ بِكُمْ، زَائِرٌ لَكُمْ، لَائِنٌ عَائِدٌ بِقُبُورِكُمْ، مُسْتَشْفِعٌ اِلَى اللّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِكُمْ، وَمُتَقَرِّبٌ بِكُمْ اِلَيْهِ، وَمُقَدِّمٌكُمْ اِمَامَ طَلِبَتِي وَحَوَائِجِي وَارَادَتِي فِي كُلِّ اَحْوَالِي وَامُورِي، مُؤْمِنٌ بِسِرِّكُمْ وَعَلَانِيَتِكُمْ وَشَاهِدٌكُمْ وَغَائِبِكُمْ وَاَوْلَكُمْ وَاٰخِرَكُمْ، وَمَقْوُضٌ فِي ذٰلِكَ كُلِّهِ اِلَيْكُمْ، وَمُسَلَّمٌ فِيهِ مَعَكُمْ، وَقَلْبِي لَكُمْ مُسَلَّمٌ، وَرَايِي

ص: ۱۱۰

لَكُمْ تَبَعٌ، وَنُصِرْتِي لَكُمْ مُعَدَّةً حَتَّى يُحْيِيَ اللَّهُ تَعَالَى دِينَهُ بِكُمْ، وَيَزِدَّكُمْ فِي أَيَّامِهِ، وَيُظْهِرَكُمْ لِعَدْلِهِ، وَيُمَكِّنْكُمْ فِي أَرْضِهِ، فَمَعَكُمْ مَعَكُمْ
 لَامَعَ غَيْرَكُمْ، آمَنْتُ بِكُمْ، وَتَوَلَّيْتُ آخِرَكُمْ بِمَا تَوَلَّيْتُ بِهِ أَوْلَكُمْ، وَبَرَّيْتُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ أَعْدَائِكُمْ، وَمِنَ الْجَبْتِ وَالطَّاغُوتِ
 وَالشَّيَاطِينِ وَحَزَبِهِمُ الظَّالِمِينَ لَكُمْ، وَالْجَاهِدِينَ لِحَقِّكُمْ، وَالْمَارِقِينَ مِنْ وِلَايَتِكُمْ، وَالْغَاصِبِينَ لِأَرْزَاقِكُمْ وَالشَّاكِينَ فِيكُمْ، وَالْمُنْحَرِفِينَ
 عَنْكُمْ، وَمِنْ كُلِّ وَلِيَجِهِ دُونَكُمْ، وَكُلِّ مُطَاعٍ سِوَاكُمْ، وَمِنَ الْأَيْمَةِ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ، فَتَبَنَّنِي

ص: ۱۱۱

اللَّهُ أَيَّدَا مَا حَيَّيْتُ عَلَى مُوَالَاتِكُمْ وَمَحَبَّتِكُمْ وَدِينِكُمْ، وَوَفَّقَنِي لِبَطَاعَتِكُمْ، وَرَزَقَنِي شَفَاعَتَكُمْ، وَجَعَلَنِي مِنْ خِيَارِ مَوَالِيكُمْ، التَّابِعِينَ لِمَا دَعَوْتُمْ إِلَيْهِ، وَجَعَلَنِي مِمَّنْ يَفْتَضُّ آثَارَكُمْ، وَيَسِيلُكُمْ سَبِيلَكُمْ، وَيَهْتَدِي بِهُدْيِكُمْ، وَيُحْشِرُ فِي زُمْرَتِكُمْ، وَيَكْرُ فِي رَجْعَتِكُمْ، وَيُمَلِّكُ فِي دَوْلَتِكُمْ، وَيُشَرِّفُ فِي عَافِيَتِكُمْ، وَيُمَكِّنُ فِي أَيَامِكُمْ، وَتَقْرُ عَيْنُهُ عَبْدًا بِرُؤْيَتِكُمْ، يَا بِي أَنْتُمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي وَاهْلِي وَمَالِي، مَنْ أَرَادَ اللَّهُ يَدَاءَ بِكُمْ، وَمَنْ وَحَدَهُ قَبْلَ عَنُكُمْ، وَمَنْ قَصَدَهُ تَوَجَّهَ بِكُمْ، مَوَالِي لَا أَحْصَى ثَنَائِكُمْ، وَلَا ابْلُغُ مِنَ الْمَدْحِ كُنْهَكُمْ،

ص: ۱۱۲

وَمِنَ الْوَصْفِ قَدْرَكُمْ، وَأَنْتُمْ نُورُ الْأَخْيَارِ، وَهُدَاةُ الْأَبْرَارِ، وَحَجَّاجُ الْجَبَّارِ، بِكُمْ فَتِيحُ اللَّهِ، وَبِكُمْ يَخْتِمُ وَبِكُمْ يُنَزَّلُ الْعَيْثُ، وَبِكُمْ يُمَسِّكُ السَّمَاءُ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ، وَبِكُمْ يَنْفُسُ الْهَمُّ وَيَكْشِفُ الضُّرَّ، وَعِنْدَكُمْ مَا نَزَلَتْ بِهِ رُسُلُهُ، وَهَبَطَتْ بِهِ مَلَائِكَتُهُ، وَالْيَ وَآلِي جَدِّكُمْ [و اگر زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام باشد بجای:

«وَالْيَ وَآلِي جَدِّكُمْ» بگو: «وَالْيَ أَخِيكَ» [بِعَثَ الرُّوحِ الْأَمِينِ، آتَاكُمْ اللَّهُ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ، طَاطًا كُلُّ شَرِيفٍ لِسَرَفِكُمْ، وَبَخَعَ كُلُّ مُتَكَبِّرٍ لِبَاعْتِكُمْ، وَخَضَعَ كُلُّ جَبَّارٍ لِفَضْلِكُمْ، وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لَكُمْ،

ص: ۱۱۳

وَاشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِكُمْ، وَفَازَ الْفَائِزُونَ بِوَلَايَتِكُمْ، بِكُمْ يُسَلِّكُ إِلَى الرِّضْوَانِ، وَعَلَى مَنْ جَحَدَ وَلَا يَتَّكُمُ غَضَبُ الرَّحْمَنِ، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأُمِّي
 وَنَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي، ذِكْرُكُمْ فِي الذَّاكِرِينَ، وَاسْمَاؤُكُمْ فِي الْأَسْمَاءِ، وَاجْسَادُكُمْ فِي الْأَجْسَادِ، وَأَزْوَاحُكُمْ فِي الْأَزْوَاحِ، وَأَنْفُسِكُمْ فِي
 النُّفُوسِ، وَأَثَارُكُمْ فِي الْأَثَارِ، وَقُبُورُكُمْ فِي الْقُبُورِ، فَمَا أَحَلَّى اسْمَائِكُمْ، وَأَكْرَمَ أَنْفُسَكُمْ، وَأَعْظَمَ شَأْنَكُمْ، وَاجَلَ خَطَرَكُمْ، وَأَوْفَى عَهْدَكُمْ،
 وَاصْدَقَ وَعْدَكُمْ، كَلَامَكُمْ نُورٌ، وَأَمْرُكُمْ رُشْدٌ، وَوَصِيَّتُكُمْ التَّقْوَى، وَفِعْلُكُمْ الْخَيْرُ، وَعَادَتُكُمْ

ص: ۱۱۴

الْأَحْسَانُ، وَسَيَجِيئُكُمْ الْكَرَمُ، وَسَاءُنُكُمْ الْحَقُّ وَالصَّدَقُ وَالرَّفْقُ، وَقَوْلُكُمْ حُكْمٌ وَحَتْمٌ، وَرَأْيُكُمْ عِلْمٌ وَحِلْمٌ وَحَزْمٌ، أَنْ ذَكَرَ الْخَيْرَ كُنْتُمْ أَوْلَاهُ
 وَأَضَلَّهُ وَفَرَعَهُ وَمَعَدِنُهُ وَمَأْوِيَهُ وَمُنْتَهَاهُ، بِأَبِي آتَمٍ وَنَفْسِي، كَيْفَ أَصِفُ حُسْنَ ثَنَائِكُمْ، وَأَحْصَى جَمِيلَ بَلَائِكُمْ، وَبِكُمْ أَخْرَجَنَا اللَّهُ مِنَ
 الدُّلِّ، وَفَرَّجَ عَنَا غَمْرَاتِ الْكُرُوبِ، وَأَنْقَذَنَا مِنْ شَفَا جُرْفِ الْهَلَكَاتِ وَمِنَ النَّارِ، بِأَبِي آتَمٍ وَنَفْسِي، بِمُؤَالَاتِكُمْ عَلَّمَنَا اللَّهُ مَعَالِمَ دِينِنَا،
 وَأَصْلَحَ مَا كَانَ فَسَادًا مِنْ دُنْيَانَا، وَبِمُؤَالَاتِكُمْ تَمَّتِ الْكَلِمَةُ وَعَظُمَتِ النُّعْمَةُ وَأَتْلَفَتِ الْفُرْقَةُ،

ص: ۱۱۵

وَبِمُؤَالَاتِكُمْ تُقْبَلُ الطَّاعِيَةُ الْمُفْتَرِضَةُ، وَلَكُمْ الْمَوَدَّةُ الْوَاجِبَةُ، وَالذَّرَجَاتُ الرَّفِيعَةُ، وَالْمَقَامُ الْمُحْمَدِيُّ، وَالْمَكَانُ الْمَعْلُومُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ،
وَالْجَاهُ الْعَظِيمُ، وَالشَّانُ الْكَبِيرُ، وَالشَّفَاعَةُ الْمُقْبُولَةُ، رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ، فَاصْبِرْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ، رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ
هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً، أَنْتَ الْوَهَّابُ، سُبْحَانَ رَبَّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبَّنَا لَمَفْعُولًا، يَا وَلِيَّ اللَّهِ ﴿١﴾ إِنَّ بَيْنِي وَبَيْنَ اللَّهِ

۱- - در اینجا مراد از «ولی الله» همان امام بزرگوارى هستند که زیارت می کنید اگر قصد زیارت تمام امامان را داشته باشید باید به
جای آن بگویید «یا اولیاء الله»

ص: ۱۱۶

عَزَّ وَجَلَّ ذُنُوبًا لَا يَأْتِي عَلَيْهَا إِلَّا رِضَاكُمْ، فَبِحَقِّ مَنِ انْتَمَنَ كُمْ عَلَى سِرِّهِ، وَاسْتَرْعَاكُمْ أَمْرَ خَلْقِهِ، وَقَرَنَ طَاعَتَكُمْ بِطَاعَتِهِ، لَمَّا اسْتَوْهَبْتُمْ ذُنُوبِي
وَكُنْتُمْ شُفَعَائِي، فَأَنِّي لَكُمْ مُطِيعٌ، مَنْ اطَاعَكُمْ فَقَدْ اطَاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَاكُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ أَحَبَّكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ، وَمَنْ ابْغَضَكُمْ
فَقَدْ ابْغَضَ اللَّهَ، اللَّهُمَّ إِنِّي لَوْ وَجَدْتُ شُفَعَاءَ اقْرَبَ إِلَيْكَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَاهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ، الْأَئِمَّةِ الْأَبْرَارِ، لَجَعَلْتُهُمْ

ص: ۱۱۷

شَفَعَانِي، فَبِحَقِّهِمُ الَّذِي أَوْجَبْتَ لَهُمْ عَلَيْكَ، اسْتَلُّكَ أَنْ تُدْخِلَنِي فِي جُمَّلِهِ الْعَارِفِينَ بِهِمْ وَبِحَقِّهِمْ، وَفِي زُمْرَةِ الْمَرْحُومِينَ بِشَفَاعَتِهِمْ، إِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ.

ص: ۱۱۸

زیارت وارث

زیارت مطلقه امام حسین علیه السلام معروف به زیارت وارث.

این زیارت معتبر و پر محتوا، ابراز علاقه و همبستگی با سید الشهداء و شهدای دیگر کربلاست، و سلسله نورانی نیاکان امام حسین و دودمان رسالت علیه السلام را به یاد می آورد.

و پیوند زائر را با اهل بیت عصمت تحکیم می کند، پس چون قصد زیارت امام حسین علیه السلام نمودی بگو:

ص: ۱۱۹

«السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ آدَمَ صِفْوَهُ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ نُوحِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ عِيسَى رُوحِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَارِثَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ عَلِيِّ الْمُزْتَضَى، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَابْنَ ثَارِهِ وَالْوِثَرَ الْمُؤْتَوْرَ، اشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ

ص: ۱۲۰

أَقَمْتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ الزَّكَاةَ، وَأَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأَطَعْتَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ حَتَّىٰ آتَيْتَكَ الْيَقِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً قَتَلَتْكَ،
 وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً ظَلَمَتْكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّةً سَمِعَتْ بِذَلِكَ فَرَضِيَتْ بِهِ، يَا مَوْلَايَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، أَشْهَدُ أَنَّكَ كُنْتَ نُورًا فِي الْأَصْلَابِ الشَّامِخَةِ
 وَالْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَةِ، لَمْ تُنَجَّسْكَ الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسِهَا، وَلَمْ تُلْبَسْكَ مِنْ مُيَدَلِهِمَاتِ ثِيَابِهَا، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مِنْ دَعَائِمِ الدِّينِ وَأَرْكَانِ الْمُؤْمِنِينَ،
 وَأَشْهَدُ أَنَّكَ الْإِمَامُ الْبُرِّ التَّقِيِّ الرَّضِيِّ الرَّكِيُّ الْهَادِي الْمَهْدِيُّ، وَأَشْهَدُ أَنَّ الْأَيْمَةَ مِنْ وُلْدِكَ كَلِمَةُ التَّقْوَى،

ص: ۱۲۱

وَاعْلَامُ الْهُدَى، وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، وَالْحُجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا، وَاشْهَدُ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَنْبِيََاءَهُ وَرُسُلَهُ، أَنِّي بِكُمْ مُؤْمِنٌ وَبِأَيَابِكُمْ مُوقِنٌ، بِشَرَائِعِ دِينِي وَخَوَاتِيمِ عَمَلِي، وَقَلْبِي لِقَلْبِكُمْ سَلْمٌ، وَأَمْرِي لِأَمْرِكُمْ مُتَّبِعٌ، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ، وَعَلَى أَرْوَاحِكُمْ، وَعَلَى أَجْسَادِكُمْ، وَعَلَى شَاهِدِكُمْ، وَعَلَى غَائِبِكُمْ، وَعَلَى ظَاهِرِكُمْ، وَعَلَى بَاطِنِكُمْ.

بَابِي أَنْتَ وَآمِي يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، بَابِي أَنْتَ وَآمِي يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ، لَقَدْ عَظُمَتِ الرَّزِيَّةُ، وَجَلَّتِ الْمُصِيبَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ أَهْلِ

ص: ۱۲۲

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ اسْرِجَتْ وَالْجَمْتُ وَنَهَيْتُ لِقِتَالِكَ، يَا مَوْلَايَ يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ، قَصَيْدْتُ حَرَمَكَ، وَآتَيْتُ إِلَى مَشْهَدِكَ، اسْتَلُّ اللَّهُ بِالشَّانِ الَّذِي لَكَ عِنْدَهُ، وَبِالْمَحَلِّ الَّذِي لَكَ لَدَيْهِ أَنْ يُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ يَجْعَلَ لِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ.

پس برخیز و دو رکعت نماز با هر سوره که می‌خواهی بخوان، و چون از نماز فارغ شدی بگو:

«اللَّهُمَّ انصَلِّ عَلَيَّ وَرَكَعْتُ وَسَجَدْتُ لَكَ، وَحَدَّكَ لِشَرِيكَ لَكَ، لِأَنَّ الصَّلَاةَ

ص: ۱۲۳

وَالرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ لَا تَكُونُ إِلَّا لَكَ، لِيَاكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَابْلُغْهُمْ عَنِّي أَفْضَلَ السَّلَامِ وَالتَّحِيَّةِ،
وَارْزُقْ عَلِيَّ مِنْهُمْ السَّلَامَ، اللَّهُمَّ وَهَاتَانِ الرَّكْعَتَانِ هِدْيَةٌ مِنِّي إِلَى مَوْلَايَ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَيْهِ
وَتَقَبَّلْ مِنِّي، وَأَجْزِنِي عَلَى ذَلِكِ بِأَفْضَلِ أَمَلِي وَرَجَائِي فِيكَ وَفِي وَلِيِّ الْمُؤْمِنِينَ».

پس قصد زیارت علی بن الحسین علیهما السلام نموده، و بگو:

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ

ص: ۱۲۴

عَلَيْكَ يَا بَنَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ وَابْنُ الشَّهِيدِ،
 السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَظْلُومُ وَابْنُ الْمَظْلُومِ، لَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ قَتَلْتِكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ ظَلَمْتِكَ، وَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ سَمِعْتَ بِذَلِكَ فَوَضِيتَ بِهِ.
 السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ وَابْنَ وَلِيِّهِ، لَقَدْ عَظُمَتِ الْمُصِيبَةُ وَجَلَّتِ الرَّزِيئَةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ، فَلَعَنَ اللَّهُ أُمَّهُ قَتَلْتِكَ، وَابْرَأُ إِلَى
 اللَّهِ وَالْيَاكُوفِ مِنْهُمْ.

پس متوجه شو به سوی شهداء و بگو:

ص: ۱۲۵

السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَوْلِيَاءَ اللّٰهِ وَ اِحِبَائِهِ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَضْفِيَاءَ اللّٰهِ وَ اَوْدَادَهُ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَنْصَارَ دینِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَنْصَارَ رَسُوْلِ اللّٰهِ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَنْصَارَ امیرِ الْمُؤْمِنِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَنْصَارَ فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَنْصَارَ ابی مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِیِّ الْوَلِیِّ الزَّكِيِّ النَّاصِحِ، السَّلَامُ عَلَیْكُمْ يَا اَنْصَارَ ابی عَبْدِ اللّٰهِ، بِابِی اَنْتُمْ وَاُمِّی، طِبَّتُمْ وَطَابَتِ الْاَرْضُ الَّتِی فِیْهَا دُفِنْتُمْ، وَفُرْتُمْ فَوْزًا عَظِیْمًا، فَا لَیْسَی كُنْتُ مَعَكُمْ فَافُوزَ مَعَكُمْ.

ص: ۱۲۶

دعای اشواط طواف:

برای اینکه طواف کننده در تعداد دورهای طواف شک نکند، می‌تواند دعاهای وارده را تقسیم کرده و در هر دور طواف بخشی از آن را به قصد رجاء بخواند، و اگر تکرار شد مانعی ندارد.

دعای دور اول:

«اللَّهُمَّ اِنِّي اسْتَلْتُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يُمَشَى بِهِ عَلَي طَلَلِ الْمَاءِ، كَمَا يُمَشَى بِهِ عَلَي جَدَدِ

ص: ۱۲۷

الْأَرْضِ، وَاسْتَلُّكَ بِاسْمِكَ الَّذِي يَهْتَرُّ لَهُ عَرْشُكَ، وَاسْتَلُّكَ بِاسْمِكَ الَّذِي تَهْتَرُّ لَهُ أَقْدَامُ مَلَائِكَتِكَ، وَاسْتَلُّكَ بِاسْمِكَ الَّذِي دَعَاكَ بِهِ مُوسَى مِنْ جَانِبِ الطُّورِ، فَاسْتَجَبْتَ لَهُ، وَالْقَيْتَ عَلَيْهِ مَحَبَّةً مِنْكَ، وَاسْتَلُّكَ بِاسْمِكَ الَّذِي غَفَرْتَ بِهِ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ، وَاتَّمَمْتَ عَلَيْهِ نِعْمَتَكَ، أَنْ تَرْزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...» وحاجات خود را می‌خواهی.

ص: ۱۲۸

دعای دور دوم:

«اللَّهُمَّ اِنِّي الْيَتِيمُ الْفَقِيرُ، وَاِنِّي خَائِفٌ مُسْتَجِيرٌ، فَلَا تُعَيِّرْ جِسْمِي وَلَا تُبَدِّلِ اسْمِي.

(پس میگوئی) سَائِلُكَ فَقِيرُكَ مَسْكِينُكَ بِبَابِكَ، فَتَصَدَّقْ عَلَيْهِ بِالْجَنَّةِ، اللَّهُمَّ الْبَيْتُ بَيْتِكَ، وَالْحَرَمُ حَرَمُكَ، وَالْعَبْدُ عَبْدُكَ، وَهَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ الْمُسْتَجِيرِ بِكَ مِنَ النَّارِ، فَاعْتَقِنِي وَوَالِدِي وَاهْلِي وَوُلْدِي وَأَخْوَانِي الْمُؤْمِنِينَ مِنَ النَّارِ، يَا جَوَادُ يَا كَرِيمُ».

ص: ۱۲۹

دعای دور سوم:

«اللَّهُمَّ ادْخِلْنِي الْجَنَّةَ، وَاجْزِنِي مِنَ النَّارِ بِرَحْمَتِكَ، وَعَافِنِي مِنَ الشُّقْمِ، وَأَوْسِعْ عَلَيَّ مِنَ الرِّزْقِ الْحَلَالِ، وَأَدْرَأْ عَنِّي شَرَّ فَسَيْقَةِ الْجِنِّ وَالنَّاسِ، وَشَرَّ فَسَيْقَةِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ، يَا ذَا الْمَنِّ وَالطُّوْلِ، يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ، إِنَّ عَمَلِي ضَعِيفٌ فَضَاعِفُهُ لِي، وَتَقَبَّلُهُ مِنِّي، أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ.»

ص: ۱۳۰

دعای دور چهارم:

«يا الله يا ولي العافية، وخالق العافية، ورازق العافية، والمُنعم بالعافية، والمُتفضل بالعافية على وعلى جميع خلقك، يا رَحمن الدنيا والآخرة وَرَحِيمَهُمَا، صلِّ على مُحَمَّدٍ وآلِ مُحَمَّدٍ، وَاَرْزُقْنَا الْعَافِيَةَ، وَتَمَامَ الْعَافِيَةِ، وَشُكْرَ الْعَافِيَةِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

ص: ۱۳۱

دعای دور پنجم:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي شَرَّفَكَ وَعَظَمَكَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا نَبِيًّا، وَجَعَلَ عَلِيًّا إِمَامًا، اللَّهُمَّ اهْدِنَا لِمَا خَيْرَ خَلْقِكَ، وَجَنِّبْنَا شَرَّ خَلْقِكَ، (پس میگوی) رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ».

ص: ۱۳۲

دعای دور ششم:

«اللَّهُمَّ الْبَيْتُ بَيْتُكَ، وَالْعَبِيدُ عِبِيدُكَ، وَهَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ مِنَ النَّارِ، اللَّهُمَّ مِنْ قَبْلِكَ الرُّوحُ وَالْفَرْجُ وَالْعَافِيَةُ، اللَّهُمَّ إِنَّ عَمَلِي ضَعِيفٌ فَضَاعِفُهُ لِي، وَأَغْفِرْ لِي مَا أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنِّي وَخَفِيَ عَلَيَّ خَلْقِكَ، اسْتَجِبْ بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ».

ص: ۱۳۳

دعای دور هفتم:

«اللَّهُمَّ إِنَّ عِنْدِي أَفْوَاجًا مِنْ ذُنُوبٍ، وَأَفْوَاجًا مِنْ خَطَايَا، وَعِنْدَكَ أَفْوَاجٌ مِنْ رَحْمَةٍ، وَأَفْوَاجٌ مِنْ مَغْفِرَةٍ، يَا مَنْ اسْتَجَابَ لَابْغَضِ خَلْقِهِ إِذْ قَالَ
 أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ، اسْتَجِبْ لِي».

و حاجات خود را بخواه و بگو:

«اللَّهُمَّ قَنِّعْنِي بِمَا رَزَقْتَنِي، وَبَارِكْ لِي فِي مَا آتَيْتَنِي».

دعای اشواطِ سعیِ دور اول از صفا به مروه

اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ الْكَرِيمِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا، وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْتَجِدُّهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَّهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ، لَا شَيْءَ قَبْلَهُ وَلَا بَعْدَهُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ وَلَا يَفُوتُ أَبَدًا، بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ، وَهُوَ

ص: ۱۳۵

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَعْفُ وَتَكْرَمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعَلَّمَ إِنَّكَ تَعَلَّمْ مَا لَا نَعْلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ، رَبِّ نَجِّنَا مِنَ النَّارِ سَالِمِينَ غَانِمِينَ، فَرِحِينَ مُسْتَبْشِرِينَ مَعَ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا، ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حَقًّا حَقًّا، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ.

نزدیک مروه این آیه خوانده می‌شود:

إِنَّ الصِّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ

ص: ۱۳۶

حَجَّ الْبَيْتِ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

ص: ۱۳۷

دعای دور دوم از مروه بهصفا

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ، الْفَرْدُ الصَّمَدُ، الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبْرُهُ تَكْبِيرًا، اللَّهُمَّ أَنْكَ قُلْتَ فِي كِتَابِكَ الْمُنَزَّلِ: «ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ»، دَعَوْنَاكَ رَبَّنَا فَاعْفُ لَنَا كَمَا أَمَرْتَنَا أَنْكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ، رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا، رَبَّنَا فَاعْفُ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا

ص: ۱۳۸

وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ، رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ، رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ، رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ، وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا، رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ، رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَعْفُ وَتَكْرَّمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعَلَّمَ، إِنَّكَ تَعَلَّمَ مَا لَا نَعْلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ.
 إِنَّ الصِّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

دعای دور سوم از صفا به مروه

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، رَبَّنَا ائْتِمْنَا لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ انِّي اسئلكَ الْخَيْرَ كُلَّهُ عَاجِلَهُ وَآجِلَهُ، واسئلكَ لِتُدْنِيَنِي، واسئلكَ رَحْمَتَكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. رَبِّ اغْفِرْ وَاَرْحَمْ وَاَعْفُ وَتَكَرَّمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعَلَّم، اِنَّكَ تَعَلَّم مَا لَا نَعَلَّم، اِنَّكَ اَنْتَ اللَّهُ الْاَعَزُّ الْاَكْرَمُ، رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا وَلَا تُرِغْ قَلْبِي بَعْدَ اذْ هَدَيْتَنِي وَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ. اللَّهُمَّ

ص: ۱۴۰

عَافِنِي فِي سَمْعِي وَبَصِيرِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ أَنْتَ كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا اثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ، فَالْحَمْدُ حَتَّى تَرْضَى.

اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اِنْ يَطُوفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَانَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

ص: ۱۴۱

دعای دور چهارم

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ مَا تَعْلَمُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنْ كُلِّ مَا تَعْلَمُ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا تَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ مِنْ كُلِّ مَا تَعْلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
الصَّادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ كَمَا هَدَيْتَنِي لِلْإِسْلَامِ أَنْ لَا تُنْزِعَهُ مِنِّي حَتَّى تَتَوَفَّانِي عَلَيْهِ وَأَنَا مُسْلِمٌ، اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي

ص: ۱۴۲

قَلْبِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصِيرِي نُورًا، اَللّٰهُمَّ رَبِّ اشْرَحْ لِيْ صَدْرِيْ وَيَسِّرْ لِيْ اَمْرِيْ، وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ وَسَاوِسِ الصَّدْرِ وَشَتَاتِ
 الْاَمْرِ، وَفِتْنَةِ الْقَبْرِ، اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا يَلِيْجُ فِي اللَّيْلِ وَمِنْ شَرِّ مَا يَلِيْجُ فِي النَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ مَا تَهْبُ بِهِ الرِّيْحُ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ،
 سُبْحَانَكَ مَا عَيَّدْنَاكَ حَقَّ عِبَادَتِكَ يَا اَللّٰهُ، سُبْحَانَكَ مَا ذَكَرْنَاكَ حَقَّ ذِكْرِكَ يَا اَللّٰهُ، رَبِّ اغْفِرْ وَاَرْحَمْ وَاَعْفُ وَتَكَرَّمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا
 تَعَلَّمْ، اِنَّكَ تَعَلَّمْ مَا لَا نَعَلَّمْ، اِنَّكَ اَنْتَ اَللّٰهُ الْاَعَزُّ الْاَكْرَمُ.
 اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اَللّٰهِ فَمَنْ

ص: ۱۴۳

حَجَّ الْبَيْتِ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

ص: ۱۴۴

دعای دور پنجم

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، سُبْحَانَكَ مَا شَكَرْنَاكَ حَقَّ شُكْرِكَ يَا اللَّهُ، سُبْحَانَكَ مَا أَعْلَى شَأْنِكَ يَا اللَّهُ، اللَّهُمَّ حَبِّبْ لَنَا
الْإِيمَانَ، وَزَيِّنْهُ فِي قُلُوبِنَا، وَكْرِهْ لَنَا الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ، وَاجْعَلْنَا مِنَ الرَّاشِدِينَ، رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَعْفُ وَتَكْرَّمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا
تَعَلَّمَ، أَنْكَ تَعَلَّمَ مَا لَا نَعَلَّمُ، أَنْكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ، اللَّهُمَّ فِينِي عَذَابِكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ، اللَّهُمَّ اهْدِنِي بِالْهُدَى، وَتَقْنِي

ص: ۱۴۵

بِالتَّقْوَى، وَاعْفِرْ لِي فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى، اللَّهُمَّ ابْسِطْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَفَضْلِكَ وَرِزْقِكَ، اللَّهُمَّ انِّي اسْتَيْلُكَ النَّعِيمَ الْمُقِيمَ
الَّذِي يَحُولُ وَلَا يَزُولُ أَبَدًا، اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي نُورًا، وَعَنْ يَمِينِي نُورًا، وَمِنْ فَوْقِي
نُورًا، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُورًا، وَعَظْمٌ لِي نُورًا.

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي امْرِي.

اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ اَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

ص: ۱۴۶

دعای دور ششم

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، صَدَقَ وَعْدُهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَخْزَابَ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا
إِيَّاهُ، مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتُّقَى وَالْعِفَافَ وَالْغِنَى، اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كَالَّذِي تَقُولُ وَخَيْرًا مِمَّا
تَقُولُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِضَاكَ وَالْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ سَخَطِكَ وَالنَّارِ وَمَا يُقَرِّبُنِي إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ وَفِعْلٍ أَوْ عَمَلٍ،

ص: ۱۴۷

اللَّهُمَّ بُنُورِكَ اهْتَدَيْنَا، وَبِفَضْلِكَ اسْتَغْنَيْنَا، وَفِي كَنْفِكَ وَانْعَامِكَ وَعَطَائِكَ وَاحْسَانِكَ اضْيَبَحْنَا وَامْسَيْنَا، أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَا قَبْلَكَ شَيْءٌ،
 وَالْآخِرُ فَلَا بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَالظَّاهِرُ فَلَا شَيْءَ فَوْقَكَ، وَالْبَاطِنُ فَلَا شَيْءَ دُونَكَ، نَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفُلْسِ وَالْكَسَلِ وَعَذَابِ الْقَبْرِ، وَفِتْنَةِ الْغِنَى،
 وَنَسْتُلُكَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ، رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَعْفُ وَتَكْرَّمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا تَعَلَّمْ، أَنْكَ تَعَلَّمْ مَا لَا نَعَلَّمْ، أَنْتَ اللَّهُ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ.
 إِنَّ الصِّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

ص: ۱۴۸

دعای دور هفتم

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ الْإِيمَانَ، وَزَيِّنْهُ فِي قَلْبِي، وَكَرِّهْ إِلَيَّ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ
وَاجْعَلْنِي مِنَ الرَّاشِدِينَ، رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَعْفُ وَتَكَرَّمْ وَتَجَاوَزْ عَمَّا نَعَلَمُ، إِنَّكَ تَعَلَّمُ مَا لَا نَعَلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَعَزُّ الْأَكْرَمُ، اللَّهُمَّ اخْتِمِ
بِالْخَيْرَاتِ آجَالَنَا، وَحَقِّقْ بِفَضْلِكَ آمَالَنَا وَسَهِّلْ لِبُلُوغِ رِضَاكَ سُئُلَنَا، وَحَسِّنْ فِي جَمِيعِ الْأَحْوَالِ أَعْمَالَنَا، يَا مُنْقِذَ الْعُرْقَى، يَا مُنْجِيَّ

ص: ۱۴۹

الْهَلْكَى، يَا شَاهِدَ كُلِّ نَجْوَى، يَا مُنْتَهَى كُلِّ شَكْوَى، يَا قَدِيمَ الْإِحْسَانِ، يَا دَائِمَ الْمَعْرُوفِ، يَا مَنْ لَا غِنَى بِشَيْءٍ عَنْهُ، وَلَا بُدَّ لِكُلِّ شَيْءٍ مِنْهُ، يَا مَنْ رَزَقَ كُلَّ شَيْءٍ عَلَيْهِ، وَمَصِيرُ كُلِّ شَيْءٍ إِلَيْهِ، اللَّهُمَّ إِنِّي عَائِدُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا أَعْطَيْتَنَا، وَمِنْ شَرِّ مَا مَنَعْتَنَا، اللَّهُمَّ تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ، وَالْحَقْنَا بِالصَّالِحِينَ، غَيْرَ خَزَايَا وَلَا مَفْتُونِينَ، رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ، رَبِّ ائْتِمَّ بِالْخَيْرِ.
 إِنَّ الصِّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطُوفَ بِهِمَا، وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ.

ص: ۱۵۰

زیارت حضرت اسماعیل و هاجر علیهما السلام

زیارت حضرت اسماعیل و هاجر علیهما السلام در حجر اسماعیل

السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا إِسْمَاعِيلَ ذَبِيحِ اللَّهِ ابْنِ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ وَابْنَ نَبِيِّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صِدْقِيَّ اللَّهِ وَابْتِصِيءِيَّهِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ أَتْبَعَ اللَّهُ لَهُ بِئْرَ زَمْزَمَ حِينَ أَسْكَنَهُ أَبُوهُ بِوَادِ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِ اللَّهِ الْمُحَرَّمِ، وَاسْتَجَابَ اللَّهُ فِيهِ دَعْوَةَ أَبِيهِ إِبْرَاهِيمَ
حِينَ قَالَ: رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ

ص: ۱۵۱

رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْتِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ سَلَّمَ نَفْسَهُ لِلذَّبْحِ طَاعَةً لِأَمْرِ اللَّهِ تَعَالَى إِذْ قَالَ لَهُ أَبُوهُ:

إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ، فَدَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ الذَّبْحَ وَفَدَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ أَعَانَ أَبَاهُ عَلَى بِنَاءِ الْكَعْبَةِ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ بِقَوْلِهِ:

ص: ۱۵۲

وَأَذْكَرَ فِي الْكِتَابِ إِشْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ جَعَلَ اللَّهُ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ مُحَمَّدًا سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى أَبِيكَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ، وَعَلَى أَخِيكَ إِسْحَاقَ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى جَمِيعِ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ الْمَدْفُونِينَ بِهَذِهِ الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ الْمُعَظَّمَةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَّكَ الطَّاهِرَةِ الصَّابِرَةِ هَاجَرَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، حَشَرْنَا اللَّهُ فِي زُمْرَتِكُمْ تَحْتَ لُؤَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ

ص: ۱۵۳

وَاللَّهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَلَا جَعَلَ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِكُمْ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». پس دو رکعت نماز زیارت بخوان، و ثوابش را به آن حضرت هدیه کن.

زیارت عبدمناف جد رسول الله علیه و آله

«السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ النَّبِيُّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعُضُنُ الْمُثْمِرُ مِنْ شَجَرَةِ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَيْدَ خَيْرِ الْوَرَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنِي الْأَنْبِيَاءِ الْأَصْدِقِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنِي الْأَوْصِيَاءِ الْأَوْلِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْحَرَمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَارِثَ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَاحِبَ بَيْتِ اللَّهِ الْعَظِيمِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ».

زیارت عبدالمطلب جدّ پیامبر خداصلی الله علیه و آله

«السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا سَيِّدَ الْبُطْحَاءِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ نَادَاهُ هَاتِفُ الْغَيْبِ بِأَكْرَمِ نِدَاءٍ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا بَنَ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا وَاثِ الثَّابِتِ الدَّبِيحِ إِسْمَاعِيلَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ أَهْلَكَ اللَّهُ بِدُعَاةِ أَصْحَابِ الْفِيلِ، وَجَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضَلُّلٍ، وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ، تَزْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ، فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ، السَّلَامُ

ص: ۱۵۶

عَلَيْكَ يَا مَنْ تَضَرَّعَ فِي حَاجَاتِهِ إِلَى اللَّهِ، وَتَوَسَّلَ فِي دُعَائِهِ بِنُورِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اسْتَجَابَ اللَّهُ
 دُعَاءَهُ، وَنُودِيَ فِي الْكَعْبَةِ، وَبُشِّرَ بِالْأَجَابَةِ فِي دُعَائِهِ، وَأَسْجَدَ اللَّهُ الْفِيلَ إِكْرَامًا وَإِعْظَامًا لَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ أَتْبَعَ اللَّهُ لَهُ الْمَاءَ حَتَّى
 شَرِبَ وَارْتَوَى فِي الْأَرْضِ الْقَفْرَاءِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَنَ الدَّبِيحِ وَأَبَا الدَّبِيحِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَاقِيَ الْحَجِيجِ وَحَافِرَ زَمْرَمَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا
 مَنْ جَعَلَ اللَّهُ مِنْ نَسْلِهِ سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ وَخَيْرَ أَهْلِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ طَافَ حَوْلَ

ص: ۱۵۷

الْكَفِيَّةِ وَجَعَلَهُ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ رَأَى فِي الْمَنَامِ سِلْسِلَةَ النُّورِ وَعَلِمَ أَنَّ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَيْبَةَ الْحَمِيدِ،
السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آبَائِكَ وَأَجْدَادِكَ وَأَبْنَائِكَ جَمِيعاً وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ».

ص: ۱۵۸

زیارت حضرت ابوطالب

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْبَطْحَاءِ وَابْنَ رَئِيسِهَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَاثِرَ الْكَعْبَةِ بَعْدَ تَأْسِيسِهَا، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا كَافِلَ الرَّسُولِ وَنَاصِرَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ الْمُضِيَّطَفَى وَأَبَا الْمُؤْتَضَى، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا بَيْضَةَ الْبَلَدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الذَّابُّ عَنِ الدِّينِ، وَالْبَاذِلُ نَفْسَهُ فِي نُصَيْرَةِ سَيِّدِ الْمُؤْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى وَلَدِكَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ».

زیارت حضرت خدیجه بنت خویلد امّ المؤمنین واولین همسر رسول الله (ص)

السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُمَّ الْمُؤْمِنِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا زَوْجِیَّةَ سَیِّدِ الْمُرْسَلِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اُمَّ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَیِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِیْنَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا اَوَّلَ الْمُؤْمِنَاتِ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ اَنْفَقَتْ مَالَهَا فِی نُصِیْرَةِ سَیِّدِ الْاَنْبِیَاءِ، وَنَصِیْرَتِهِ مَا سِیْتَطَاعَتْ وَدَافَعَتْ عَنْهُ الْاَعْدَاءَ، السَّلَامُ عَلَیْكَ يَا مَنْ سَلَّمَ عَلَیْهَا

ص: ۱۶۰

جَبْرَائِلُ، وَبَلَّغَهَا السَّلَامَ مِنَ اللَّهِ الْجَلِيلِ، فَهَنَيْتًا لَكَ بِمَا أَوْلَاكَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِ، وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیفزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی

دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند

مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه
 ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال
 دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان
 تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶
 وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور
 کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی
 جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل
 و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق
 روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱
 ۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید
 ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده
 است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار
 شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است،
 هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی
 اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رسانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از
 پیروان ما را دارد، اما تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجت های خدای متعال،
 خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رها کردن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی
 همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش
 از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند
 آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

